Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCI. Ч. 26. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 10-го ЛЮТОГО 1984 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, FEBRUARY 10, 1984 No. 26. VOL. XCI.

Е. ШРАЄР СТАВ АМБАСАДОРОМ КАНАДИ В АВСТРАЛІЇ

Лілія і Едвард Шраєри

Оттава. — Прем'єр-міністер канадського уряду П'єр Е. Трудо найменував колишнього губернатора Канади Едварда Шраєра амбасадором тієї країни до Австралії.

Як відомо, від 22-го січня 1979 року Е. Шраєр був 22-им губернатором Канади найменованим на це високе становище королевою Єлисаветою II. Тепер, коли увійшли в силу зміни нової конституції, каденція Е. Шраєра закінчилася і він планував відійти у приватне життя, але канадський уряд покликав його на дипломатичну службу.

Е. Шраєр народився 21-го грудня 1935 року у Босежур, Ман. Його батьки, з німецького роду, прибули до Канади із Західньої України, тому він відносно добре розмовляє українською мовою і прихильно ставиться до українців. Впродовж 10-ох років він був прем'єром Манітоби з Нової демократичної партії. Його дружина Лідія, з роду Шульц, народилася в українській околиці Ґрендв'ю, біля Дофину.

Українці, самозрозуміло, подружили зі Шраєрами і вважали їх за „наших". Численна і добре зорганізована українська спільнота в Канаді надіється, що також українці в Австралії сердечно привітають Е. і Л. Шраєрів і приймуть їх у своє середовище та співпрацюватимуть з новим канадським амбасадором.

Українець допомагає незнаному родичеві

Бостон. — Відомий союзовий діяч Василь Міґован з Бостону, який є головою 238-го Відділу УНС ім. Євгена Коновальця, попав до місцевої преси з причини свого доброго серця.

Газета „Бостон Геральд" помістила знімку В. Міґована і допис, з якого довідуємося, що він щедро відгукнувся на листа кузена з Румунії, якого він ніколи не бачив та не знав. Тома Версигора з Румунії написав листа до свого родича в Бостоні про те, що він мусить перейти серцеву операцію, яку можуть перевести тільки в Австрії. Це пов'язано із великими видатками, яких Версигора не має чим покрити.

Хоча В. Міґован ніколи в житті не зустрічався зі своїм кузеном, він без застанови переслав йому 2,600 дол. зі своїх ощадностей та ще й зібрав 900 дол. між іншими членами родини.

Зворушений Т. Версигора написав про добре серце свого кузена до посадника міста Бостону і в цей спосіб історія дісталася до місцевої преси.

В. Міґован приїхав до ЗСА ще в 1928 році і тепер живе вже на пенсії.

Він відомий широко в українській громаді Бостону як незвичайно приємної вдачі людина, щирий патріот, а передусім довголітній союзовий діяч.

Проф. Я. Новицький виступить на науковому симпозіюмі

Відень, Австрія. — Проф. Ярослав В. Новицький, український науковець і дослідник пістряка з Відня, візьме участь у 6-му Міжнародному симпозіюмі хемотерапії, що відбудеться від 28-го до 30-го травня цього року в місті Піза в Італії. проф. Новицький виступить на симпозіюмі в рамках новозаснованого у Відні Українського Інституту Поборення Пістряка з доповіддю на тему „Новий іммуно-стимулюючий препарат — 'Украін' ". Ще в травні минулого року уряд Австрії офіційно затвердив статут Інституту і дав дозвіл на ведення праці цього Інституту. Це не перший раз, що проф. Новицький бере участь на міжнародному форумі. Від 28-го серпня до 2-го вересня 1983 року у Відні відбувався 13-ий Міжнародний конгрес хемотерапії. У конгресі брало участь понад 8,000 науковців з усього світу. Проф. Новицький мав нагоду на згаданому конгресі зробити відчит про результати своєї 20-річної праці над дослідами рослини „chelidonium majus L" і її протиракової дії. Крім відчиту, проф. Новицький мав свій „стенд" з плякатами про свій винахід — нетоксичний протираковий препарат „Украін". З нагоди 13-го Міжнародного конгресу хемотерапії вийшла тоді праця проф. Новицького на англійській і німецькій мовах під заголовком „Розпізнання пістряка через флюоресценція — лікування похідними алькальоїдами". Учасники конгресу, зацікавлені працею проф. Новицького, мали нагоду одержати цю книжку.

Вийде книга про Й. Гірняка та О. Добровольську

Ню Йорк. — Тут проживають заслужені мистці української сцени Йосип Гірняк та Олімпія Добровольська співтворці найкращого українського модерного театру „Березоля". Про цих двох заслужених театральних мистців проф. Валеріян Ревуцький виготовив монографію. Книга вже готова, зредагована письменником Василем Соколом і передана до друкарні.

На канві життя цих славних „березільців" автор монографії, видатний український театрознавець, розписав чітку і правдиву історію найвищого досягнення українського модерного театрального мистецтва, що здійснювалось у „Березолі" під керівництвом геніяльного реформатора українського театру Леся Курбаса. Монографія опрацьована на архівних джерелах, з багатьма бібліографічними відкликами та багато ілюстрована автентичними світлинами, у великій частині вперше публікованими.

Для видання цієї монографії створено Комісію при Об'єднанні Українських Письменників „Слово" і завданням цієї Комісії передати цю книгу в добірному друкарському вигляді до рук українського читача. Комісія видання монографії про Й. Гірняка й О. Добровольську звертається до українського читача з проханням про передплату цього цінного видання. Книжка коштує в передплаті 20 долярів і буде розіслана всім тим, хто вплатить передплату, негайно після появи, що повинно здійснитися вже з весною.

Вплати на передплату слід надсилати на конто видання монографії про Й. Гірняка й О. Добровольську в українському банку „Самопоміч" у Ню Йорку, 108 Second Ave., число конта 11009, з заподанням імени платника й точної адреси на яку треба буде вислати книжку.

Ще можна замовляти Альманах УНС 1984

Джерзі Ситі, Н. Дж. — Альманах УНС 1984 появився вже в грудні минулого року і вислано його тим читачам „Свободи", „Українського Тижневика" та членам української читацької громади взагалі, які виявили на письмі бажання цей Альманах отримати. Деяка кількість примірників цього Альманаху-календаря ще є на складі в Адміністрації „Свободи" і його можна набути за ціну 8 долярів з пересилкою за одне число. Це число Альманаху 1984 ювілейне, присвячене 20-річчю поставлення Пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашінгтоні та 90-річчю найстаршої й найбільшої громадсько-господарської установи вільних українців у світі — Українському Народному Союзові, і воно містить у собі матеріяли до цих річниць.

Крім згаданих двох тем, у Альманахові є есеї-статті про Визвольні Змагання, літературні нариси, спогади подорожні нотатки, статті з царини мистецтва, музики, науки тощо. Проте найперше, як вже було сказано, через увесь Альманах йде один найголовніший і найдорожчий кожному українцеві й кожній українці ляйтмотив, поклін Великому Кобзареві, у віршах йому присвячених — Лесі Українки, Ліни Костенко, Богдана Лепкого, Вадима Лесича, Олекси Стефановича, Богдана Кравцева, Марти Тарнавської, Михайла Осадчого, Святослава Гординського та Миколи Холодного. Ці матеріяли надаються для використання на Шевченківських святкуваннях цього року, які повинні відбуватися ще більш урочисто й більш змістовно, ніж попередніми роками, це ж бо рік 1984, рік 170-ий з дня народження Тараса Шевченка.

Замовляти Альманах УНС 1984 можна в Адміністрації „Свободи": 30 Montgomery St., Jersey City, N. J. 07302.

В Афганістані продовжують винищувати населення

Ню Делі, Індія. — Кілька сотень цивільних осіб були вбиті в Афганстані під час наступу совєтських військ, підтриманих танками, артилерією, летунством і штурмовими гелікоптерами в долині Шомалі на північ від столиці Кабулю.

Наступ, який був проведений минулого тижня, був вже другим генеральним наступом совєтських військ на долину Шомалі цієї зими. В цій долині були зосереджені основні сили афганських повстанців, і совєтські війська не раз проводили вже рішучі воєнні дії, щоб ліквідувати це вогнище повстанських сил, але часто зазнавали поразок і не досягали своїх цілей.

Західні дипломати передають повідомлення про події в Афганістані кожного тижня. Тим разом совєтські війська мали на меті не тільки розгромити повстанські сили, але й ліквідувати їхню матеріяльну базу, тобто знищити все живе і мертве в долині Шомалі. Вони безпощадно бомбардували села і навіть окремі загублені далеко в горах сільські хип'янки, щоб там не було жадного життя, жадної можливости перебування повстанців. Цивільні особи стали такою самою ціллю, як і озброєні повстанці — їх вбивають, а захоплених в полон — розстрілюють або й ріжуть.

Дипломатичні джерела твердять, що совєтські війська під кінець минулого тижня оточили село Істаліф у долині Шомалі, обстріляли його з усіх видів зброї, а потім переживших пекло вогню схопили і повбивали разом з їхніми сім'ями.

Один дипломат сказав, що совєтські вояки закололи багнетами багато жінок і дітей, стріляли дівчат і хлопців, палили зруйновані вже доми, а потім покинули село, як там не залишилося нічого ні живого, ні мертвого. Після відступу совєтське летунство ще раз збомбардувало те місце, де було село.

Дипломат далі сказав, що не зважаючи на жорстокість совєтських військ, під час їхнього відступу з руйнівної операції афганські повстанці напали на них і в запеклому бою вбили щонайменше 50 совєтських вояків.

Поет Й. Бродський добивається виїзду батька з СССР

Ню Йорк. — Совєтський поет на вигнанні Йосиф Бродський заявив у понеділок, 6-го лютого, що він знову відновив кампанію, щоб переконати совєтський уряд видати виїзну візу його 80-літньому батькові. Крім цього, Бродський опублікував лист, підписаний 23-ма видатними американцями, який підтримує Бродського в його стараннях. Ті, що підписали лист, між іншими є: письменник лавреат нагороди Нобеля Сол Беллов, прокуратор з Бруклину Елізабет Голцман і єпископ Ню Йорку Пол Мор.

Поет Бродський пригадує, що останній раз він бачив свого батька 4-го січня 1972 року, в день, коли совєтські власті змусили його покинути Совєтський Союз, хоч він не бажав цього. Його мати Марія померла минулого року, так і не побачивши сина, хоч він просив совєтські власті дозволу відвідати її в лікарні, коли вона була хвора.

Бродський вже 12 разів висилав відповідні документи з проханням випустити його батька Александра, хоч батько не в тюрмі та ніяких провин перед совєтською владою не має. Але всі рази його прохання залишалися без відповіді.

Спочатку Бродський добивався приїзду батька без особливого розголосу, використовуючи офіційні шляхи, а також особисті знайомства. Прохання американського посла у Москві Артура Гартмана та листи від 40 американських конгресменів також не дали жадного результату.

Тепер Бродський вирішив мобілізувати громадську думку і через засоби масової інформації добиватися приїзду свого батька до ЗСА. „Там вже немає іншої родини. І згідно з усіма можливими законами, як міжнародними, так і совєтськими, батькові повинні дати дозвіл", — заявив Бродський, натякаючи на підписання Совєтським Союзом Гельсінкських Угод про права людини, Хартію прав людини ОН, совєтську конституцію яка формально говорить про права людини, включно з правом на еміграцію.

АМЕРИКАНСЬКІ КОРАБЛІ ПРОДОВЖУЮТЬ ОБСТРІЛ ДРУЗІВ І СИРІЙЦІВ

Бейрут, Ливан. — Воєнний корабель військовоморської фльоти ЗСА „Ню Джерзі" обстріляв артилерійські та мінометні гнізда друзів і сирійців у Ливані. Вогонь тривав понад дев'ять годин і був найсильнішим від часу прибуття американськокої морської піхоти до Бейруту 16 місяців тому.

Обстріл був спрямований на військові цілі „в контрольованій сирійцями зоні Ливану, звідки йшов вогонь на Бейрут", — заявив речник морської піхоти майор Деннис Брукс.

Підтримувані сирійцями друзи після зайняття західньої частини ливанської столиці обстрілювали її східню частину, переважно християнську.

У Вашінгтоні Пентагон заявив, що міноносець „Карон" брав також учать у цих діях, вистрілівши понад 300 куль калібру п'ять інчів, а „Ню Джерзі" вистрілив понад 250 куль калібру 16 інчів.

Згідно з повідомленням ливанського радіо християнських фалянгістів, американський вогонь знищив артилерійські та ракетні батерії від Шувайфату, на південь від Бейруту, на всій лінії аж до Штаури 22 милі на схід від ливанської столиці. Радіо заявило, що щонайменше 30 артилерійських батерій друзів і сирійців були знищені разом з військовим командним пунктом друзів.

Ще перед американським обстрілом 115 британських вояків міжнародних сил в Ливані залишили свої становища на передмісті Бейруту Галат. З усім своїм спорядженням вони перейшли до Джуніє на північ від Бейруту, звідки гелікоптери перевезли їх на транспортовий корабель „Реласнт".

Італія повідомила також, про поступове виведення своїх 1,600 вояків міжнародного контингенту сил миру в Ливані. Але французькі офіційні особи в Парижі заявили, що французький контингент з 1,500 вояків покищо залишається в Бейруті.

Становища, які займали британські війська, зайняли частини ливанської армії.

Лідер друзів Валід Джумблят погрозив поміститися на цивільних американцях у Бейруті, якщо американці не припинять обстрілу сіл друзів.

В АМЕРИЦІ

РІШЕННЯ ПРЕЗИДЕНТА Рональда Реґена постепенно відтягати американських морських піхотинців і перекинути їх на кораблі стаціоновані біля побережжя Ливану викликали позитивну реакцію в обидвох палатах Конгресу. Навіть демократичні кандидати на президента позитивно висловились про рішення Президента, але деякі з них заявили, що рішення наспіло запізно, бо цю справу треба було полагодити значно раніше і не наражати життя американських вояків у безвиглядній ситуації. Лідер республіканської більшости в Сенаті Говард Бейкер, сен. Роберт Дол, Беррі Ґолдвотер, лідер демократичної більшости в Палаті Репрезентантів Роберт Мічел і навіть спікер Палати Томас О'Нілл, який останньо дуже критикував Р. Реґена за його „неуспішну політику" на Близькому Сході, схвалили рішення Уряду про відтягнення вояків, хоч деякі з них із застереженням прийняли інформацію про посилення артилерійського вогню на позиції мусулман, акції яких підтримує всякими способами Сирія.

КОМІСІЯ ЕНЕРҐЕТИКИ і торгівлі в Палаті Репрезентантів схвалила законопроєкт, який забороняє продаж алькоголю особам нижче 21-го року життя у всіх стейтах ЗСА. Законопроєкт був запропонований конгресменом Джеймсом Флоріо, демокатом з Ню Джерзі, який свого часу був кандидатом на губернатора. Якщо законопроєкт Флоріо перейде в Палаті Репрезентантів, тоді на протязі двох років стейти мусять висловити свою думку і змінити в себе існуючі закони. Під теперішню пору 19 стейтів вже ухвалили в себе закони про підвищення віку до 21-го року життя, в інших стейтах цей вік коливається між 18 і 20 роком. Федеральний Уряд підтримує ідею схвалення одного закону для цілої країни.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН в дорозі до Каліфорнії зупинився був у Ляс Веґас, Нев., і заявив республіканцям, що головною ціллю передвиборчої кампанії повинна бути пригадка виборцям, як виглядали економічні й політичні справи за президентури Джиммі Картера. Крім погіршеної ситуації в Ливані, всі інші справи, зокрема економіка, шкільництво, зниження відсотку безробіття й інфляції, повинні бути допоміжними чинниками для Р. Реґена у виборах, — кажуть політичні спостерігачі і кореспонденти, які подорожують разом з Президентом.

БІЛЬШІСТЬ ЧЛЕНІВ Палати Репрезентантів погоджуються, щоб справу економічної і військової допомоги для Ель Сальвадору сполучити разом з пошануванням прав людини тамошнім легальним урядом і політичними партіями лівого і правого напрямку. Американських законодавців турбує найбільше дві справи: уряд в Ель Сальвадорі робить рішуче замало заходів, щоб унешкідливити діяльність правих екстремістів і створених ними так званих „бригад смерти", а також не веде достатньої пропаґандивної кампанії проти марксистів, які у свій спосіб порушують права людини, займаються вбивствами мирного населення і дуже часто ці вбивства приписують урядовим військам. В теперішньому фіскальному році ЗСА призначили 64,8 мільйона долярів на військові цілі і цю суму Уряд хоче, за згодою Конгресу, підвищити до 179 мільйонів долярів. Звідомлення спеціяльної президентської комісії, яку очолює Генрі Кіссінджер, не має вигляду на прийняття в Палаті Репрезентантів, без додатку про права людини, — заявив сен. Пол Цонгас, демократ з Массачусетс.

У СВІТІ

КОЛИШНІЙ СЛУЖБОЕЦЬ НАТО Вальдімар Золотаренко, натуралізований француз старих російських еміґрантів, признався, що він був шпигуном для „батьківщини Росії". Його засудили на 10 років ув'язнення за передавання інформацій совєтським агентам. Золотаренко був завербований совєтськими агентами ще в 1963 році. Совєтські агенти — це працівники совєтського посольства в Парижі, ЮНЕСКО або журналісти. Французька контррозвідка почала спостерігати за Золотаренком від 1979 року після 20 років праці в агенції НАТО.

ПРЕЗИДЕНТ СИРІЇ Гафез аль-Ассад заявив у вівторок, 7-го лютого, що його уряд „продовжуватиме підтримувати Ливан, його єдність і територіяльну цілість". Офіційне пресове агентство, повідомило, що президент Ассад зробив свою заяву під час зустрічі з делеґацією видатних політичних діячів мусулманів-шіїтів, яка включала трьох колишніх прем'єр-міністрів. Ассад зробив свою заяву ще перед тим, як президент Роналд Реґен повідомив про своє рішення перемістити американську морську піхоту з бейрутського летовища на військові кораблі, які знаходяться в прибережних водах Ливану.

ЛІДЕР ПАЛЕСТИНСЬКОЇ Визвольної Організації Ясір Арафат заявив на пресовій конференції у вівторок, 7-го лютого, що арабські країни повинні прийняти Єгипет знову до свого лона. Він сказав, що Єгипет „крок за кроком" відходить від договору з Ізраїлем, підписаного в Кемп Дейвиді. Арафат буквально сказава так: „Я переконаний, що єгипетський народ з його славною історією і спадщиною, позбудеться Кемп Дейвиду".

ІРАНСЬКИЙ ГЕНЕРАЛ, який до останнього часу підтримував режим шаха і жорстоко розправлявся з протишахськими демонстраціями в Теґрані перед революцією, був убитий у вівторок, 7-го лютого разом зі своїм братом у Парижі. Поліція Парижу повідомила, що ґенерал Ґолям Алі Овейссі та його брат Ґолям Госсейн Овейссі були вбитиі професійним вбивцею на багатій рухливій вулиці Пассів в 16-му кварталі французької столиці Покищо жадна із терористичних груп не призналася до цього вбивства. Колишній президент Ірану Абольхасан Бані-Садр не захищав ґенерала, але одночасно засудив тероризм аятолли Хомейні. „Я переконаний, що його вбив режим Хомейні, щоб залякати всіх інших. Ви не можете захищати людину, яка вбивала наших людей, але захищати тероризм також не можна", — заявив Бані-Садр.

І найменші грають на найменших бандурах

Джерзі Ситі, Н. Дж. (Т. Кардашинець). — Лідія Чорна і Юліян Китастий, невтомні працівники на ниві кобзарського мистецтва, знову завітали недавно до редакції „Свободи". Ці молоді люди, сповнені любови до ділянки їх зацікавлення, у розмові з редакторами щоденника, з радістю розповіли про ряд досягів праці Школи Кобзарського Мистецтва.

Ю. Китастий поінформував редакторів, що семінар ШКМ, який відбувся під час довгого кінця тижня з нагоди Дня Подяки минулого листопада, пройшов з великим успіхом, доказом чого є листи від учасників семінару й їх батьків з висловами подяки. Семінар тривав три дні; відчувалося збільшене зацікавлення бандурою, її значенням і місцем в українській культурі, що виявилося у проведеній на цю тему дискусії.

Від осени 1983 року починаючи, ШКМ зорганізувала нову кобзарську групу в Юніондейлі на Лонг Айленді, Н. Й., яка складається з початківців бандуристів. Вперше на поселеннях, —

Група молоденьких бандуристів в Юніондейлі з їхнім учителем Юліяном Китастим.

підкреслив Ю. Китастий, — створено групу з малих дітей від 6-ти до 11-ти років життя, які користуються малими бандурами. Ці дитячі бандури виготовив на замовлення Школи майстер Кен Блюм. Це вперше на поселеннях можуть і найменші українські діти навчатися гри на бандурі. Бандури ці легкі, з чистим голосним звуком. Вони у верхньому реґістрі (нижнього реґістра не мають) звучать навіть краще, ніж бандури нормального розміру. Також позитивним є те, що на них можна навчати так званий харківський спосіб гри, тобто ліва рука виводить мелодію. Це перевага дає можливість розвивати обидві руки у малих дітей. Власне цю групу найменших проводить Юліян Китастий, а трохи старших провадить у Юніондейлі Наталка Дмитрюк.

Перші місяці виявили, що цей експеримент — навчан-

Закінчення на ст. 7.

ВЕЧІР БАНДУРИ У ВІННІПЕҐУ

Вінніпеґ, Ман. — Осередок Української Культури й Освіти разом з Школою бандури в Манітобі влаштовують Вечір бандури, який відбудеться в Осередку в суботу, 18-го лютого ц.р., о год. 7-ій вечора. Доповідачі: Таня Вовк з Мінеаполісу і д-р Андрій Горняткевич з Едмонтону. Вступ за добровільними датками.

У наступному числі Українського Тижневика:

In The Weekly, February 12:

- U.S. Helsinki Commission nominates Rudenko, Orlov, Shcharansky and Petkus for 1984 Nobel Peace Prize.
- Radio Free Europe/Radio Liberty denied press accreditation for Sarajevo Winter Olympics.
- Gen. Petro Grigorenko reported to be ailing.
- From our pages in 1949, Letters to the editor, Sounds and views, Notes on people and more.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members $1.25 a month. Change of address — $1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda".

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

P.O. Box 346 · Jersey City, N.J. 07303

Ливан у хаосі

Маленька арабська держава на Близькому Сході, Ливан, величиною завбільшки стейту Массачусетс, вже поверх 15 років кривавиться в анахронічній, безглуздій громадянській війні. Анахронізм того братовбивства подібний до ситуації в Ірляндії. Більшість протестантського населення Північної Ірляндії воліє належати до Великобританії, ані ж з'єднатись з Південною самостійною Ірляндською Республікою, боячися домінації тамошнього католицького населення, а південноірляндські католики створили підпільно-революційну організацію, яка силою, атентатами і саботажами, хоче прогнати англійців з Північної Ірляндії та при тому згинули вже тисячі цивільних північноірляндських протестантів.

У Ливані йде затяжна кривава борня між християнськими і мусулманськими арабами, при чому обидві сторони створили собі свої приватні армії. Сусідня Сирія мала ніби стати посередником у замиренні. Але виявилося, що висланих туди 40,000 сирійського війська насправді підтримали ливанську мусулманську міліцію в боротьбі і проти міліції християнської (фалянґістів) і проти державного ливанського війська.

Ізраїль рішив покласти край ситуації, в якій палестинські терористи зробили собі в Ливані випадову базу проти ізраїльської прикордонної смуги і перевів тимчасову окупацію Ливану. На основі договору з ливанським урядом Ізраїль відкликав свої війська з центру Ливану і його столиці Бейруту, обмежившись до південної смуги, сумежної з ізраїльським кордоном. Сирія цього договору не визнала і відмовилася відкликати своє військо з Ливану, поки один ізраїльський вояк залишиться в Ливані.

Ливанський уряд звернувся до Об'єднаних Націй з просьбою допомогти завести лад. Вислано туди міжнародне військо, що складається із військових континґентів ЗСА, Великобританії, Франції й Італії. Але тоді вмішався туди третій чинник: міжнародний тероризм, підтримуваний активно Іраном і Лівією і толерований на території Ливану, де перебувають сирійські війська, урядом Сирії. У висліді цієї терористичної акції і дальшої громадянської війни, якої не всилі припинити щораз нові короткотривалі умови про перемир'я, згинули вже 263 американські морські піхотинці і кількадесят вояків французьких та італійських. Мировий плян, що його 1-го вересня 1982 року проголосив президент Реґен, передбачав відкликання з Ливану всіх взагалі чужинецьких військ і залишення там тільки ливанської державної армії, відповідальної за безпеку цієї країни. Водночас, той плян поручав Ізраїлеві звернути арабам окуповані у війні 1976 року землі на правому березі Йордану, що належали до Йорданії, як також смугу Гази, припинення творення там ізраїльських осель і створення там автономної країни палестинців у правно-державному зв'язку з Йорданією. Арабській Лізі сподобався той плян. Але відкинули його однаково Ізраїль, як Сирія. Ця остання поступово щораз більше узалежнювалась від Москви, яка тепер має в Сирії коло 6,000 своїх „військових дорадників" та вивінувала наймодернішою зброєю 400,000 членів сирійської армії.

Сирія стала найсильнішою мілітарною країною і, — як це заявив виразно президент Реґен, — „колодою" на шляху до замирення в Ливані. В останніх днях, під натиском мусулманських екстремістів, підтримуваних Сирією, виступили з ливанського уряду три мусулманські міністри, а відтак цілий уряд подався до димісії, але мусулманські екстремісти вимагають також резиґнації проамериканського президента Ґемаєля, християнина, який спирається на державній армії і християнських фалянґістах. Ситуація стала цілком хаотична. Всі дипломатичні заходи спеціяльних висланників президента Реґена, спершу Філіпа Ґабіба опісля Доналда Румсфелда, підтримувані дипломатією Савдійської Арабії, Йордану та всіх країн НАТО, не мали дотепер ніякого успіху, бо замирення на Близькому Сході і тамошнього ладу не бажає собі Москва, яку слухає Сирія.

Створилася ситуація, в якій у сліпий кут зайшли старання Об'єднаних Націй і ЗСА завести мир в Ливані за допомогою висланого туди міжнародного війська.

Конґрес уповноважив був президента Реґена тримати в Ливані 1,600 морських піхотинців до 15-го вересня 1985 року. Але тепер в усій Америці залунало гасло — відкликати з Ливану морських піхотинців, які не всилі нічого вдіяти там і не знають, навіщо вони там та стали предметом прицілу для терористів. Реґен свідомий існуючого хаосу, повідомив, що американські піхотинці будуть перевезені до місяця на кораблі, але обстріл мусулманських позицій продовжується. Що принесе завтра — невідомо.

Ольга Кузьмович

ШПИГУНСТВО: СЛІПИЙ ІДЕАЛІЗМ, ГРОШІ ЧИ СТРАХ?

Недавно західнім світом, а особливо Західньою Европою, потрясла вістка про нову шпигунську аферу, головним автором якої є молодий норвезький професійний журналіст і дипломат Арне Треґольт.

Широковідомий в політичних колах, син міністра рільництва в Норвеґії, сам дорадник міністра закордонних справ, протеґований відомим знавцем міжнародного права і міністром Єнсом Евенсеном, А. Треґольт мав усі дані скорше чи пізніше вибитися на передове місце в норвезькому уряді у своїй політичній кар'єрі.

Тим часом несподівано для всіх політиків, А. Треґольта арештували на летовищі в Осльо, коли він вибирався летіти до Відня із тайними документами норвезького уряду, що їх він мав передати аґентам КҐБ.

У дальших вістках виказалося, що А. Треґольт був на послугах совєтської розвідки повних п'ять років і, маючи доступ та довір'я у норвезькому урядові, передавав різні тайні звіти та документи своїм зв'язковим у КҐБ. Цікаве, що підозріння на його ролю аґента КҐБ було вже давно у американців, ще з часів коли він перебував в Ню Йорку, як член норвезької делеґації до Об'єднаних Націй в роках 1979-82. Тоді, хоч стежили за ним пильно, але ніколи не дійшло до того, щоб перервати його підривну діяльність. Тепер, коли справа так компромітуюча для норвезького уряду „вибухла", а саме А. Треґольт признався до своєї подвійної ролі, цілий ряд відомих у норвезькому політичному і публічному житті постатей висловлює своє здивування і прямо заскочення, що саме А. Треґольт пішов на шпигунську дорогу.

Яка була тому причина, що один з т. зв. „золотої молоді" Норвеґії, незалежний фінансово і професійно зі широкими можливостями журналістичної і політичної кар'єри пішов на небезпечну та хитку службу совєтського шпигуна? Товариші А. Треґольта із студентських часів пояснюють це тим, що він, студіюючи в шістдесятих роках, був, як багато інших, вповні переконаний ворог війни у В'єтнамі, а з тим ворог американської політики. Але коли його товариші з віком і зрілістю змінили свою ворожу настанову до ЗСА, у А. Треґольта вона залишилася, як кажуть його близькі товариші, та була виявом його „ідеалізму". Кажуть, що він виступав так само проти тиранії у Греції, як і в Чехо-Словаччині. В тому напрямі він і писав, виробляючись на провідного журналіста. Саме як визначний журналіст та довірений уряду А. Треґольт минулого року пройшов однорічний курс у норвезькій школі оборони, в якій він мав доступ до різних засекречених інформацій і відвідав найбільш секретні пости НАТО в горах поза столицею Норвеґії. Маючи такий вишкіл, А. Треґольт останньо брав участь, як голова пресової служби міністерства закордонних справ, у розмовах із секретарем ЗСА Джорджем Шулцом.

Члени уряду Норвеґії, особливо ті, які близько співпрацювали з А. Треґольтом та йому досі вповні довіряли, не лише заскочені є та засоромлені, але й ставлять собі питання з яких мотивів ця людина, яка мала дослівно все, стала зрадником свого народу? Всі, що дають тепер свої коментарі на цю тему виключають момент матеріяльний, а радше думають, що причини були ідеологічного порядку, або прямо захоплення інтриґуючою шпигунською грою.

Читаючи про новий випадок широкі коментарі в американській та західньоевропейській пресі, мимохіть нагадуються так добре відомі шпигунські історії англійського письменника Лє Карре. Тут, однак, не треба шукати аж письменницької фантазії. Усі ми ще пам'ятаємо великий шпигунський скандал в Англії з такими провідними постаттями як Кім Филбі, Доналд МекЛін чи Ґай Бирджесс. Не загоїлися ще також рани після викриття шпигунства близького до королеви Єлисавети історика Ентоні Бланта. Усі ці люди, як і тепер А. Треґольт, походили з „верхівки" свого народу і мали всі можливості виявити себе у своїй державі. Як Треґольт тепер, так колись Филбі, Бирджесс чи Блант були студентами з лівою ідеологічною настановою, а матеріяльний момент не відіграв у них головної ролі на їхній дорозі до зради.

Отже чому? Що насправді спонукує таких інтелектуально бистрих одиниць до так небезпечного, а передусім підлого діла?

Може справді у тих снобів найважливішу ролю відіграє газард цієї „гри", в якому вони добачують виклик, як швидка їзда автом, балянсування акробата на линві чи інший риск у спорті, де так тісно сходяться життя і смерть?

Але коли це можна подавати як причину у вищенаведених випадках, мимохіть насувається нам одне питання: що спонукує українців до подібної служби? Ідеологічні переконання чи гроші, чи рисковна гра? Бо хіба ніхто з нас не сумнівається, що у нашій вільній спільноті є такі типи як А. Треґольт, чи Бирджесс чи інші подібні, хоч може не на таку скалю. Тільки ми без відповідного державного апарату не маємо можливости їх викрити та за ними успішно слідкувати. Тож вони спокійно довгими роками кружляють серед нас і роблять пильно свою роботу, висліди якої бачимо наявно у різних аспектах нашого громадського життя. Чому вони це роблять? Гроші, переконання, чи може шантаж, а з цим страх за власну шкуру?

Володимир Барагура

„СВІТИЛЬНИК ІСТИНИ", КНИГА, ПРИСВЯЧЕНА СЛУЗІ БОЖОМУ АНДРЕЄВІ Й ПАТРІЯРХОВІ ЙОСИФОВІ

У видавництві Українського Католицького Університету ім. св. Папи Климентія накладом студентів Богословської Академії LIII (53-ім) випуском у серії Праць Греко-католицької Богословської Академії за дозволом Церковної Влади в 1983 році вийшов 3-ій том джерел до історії Української Католицької Богословської Академії у Львові з нагоди її 50-літнього ювілею (1929-1979). Матеріяли до цього тому, як і до двох попередніх (1973 і 1976), зібрав і опрацював д-р Павло Сениця, а до друку підготовили їх о. рад. Володимир Жолкевич, проф. Ярослав Чумак і проф. Андрій Турчин. Ця 906-сторінкова книга великого формату (7x10 цалів) присвячена засновникові й меценатові Академії Слузі Божому Митрополитові Андреєві та її організаторові й ректорові Блаженнішому Патріярхові й Кардиналові Йосифові.

Ця монументальна книга попереджена вдумливим вступним словом о. проф. д-ра Івана Гриньоха. У ньому автор з'ясовує причини й спонуки, які довели до появи трьох томів „Світильника Істини". За словами о. Гриньоха „основним завданням цих збірників було, на підставі доступних документальних матеріялів насвітлити і зберегти для майбутніх поколінь виникнення, поступовий ріст і життя Богословської Академії", яка „була в першій половині нашого століття єдиною високою школою на цілому просторі Української Землі і Европейського Сходу. Постання такої школи було можливим тільки завдяки двом постатям — Слузі Божому Андреєві і Патріярхові Йосифові".

Тому що в перших двох томах багато джерел і документальних матеріялів збережено, але й багато не докінчено й не завершено, професори, студенти й абсольвенти Академії на відзначенні 50-ліття Академії в 1979 році однозгідно вирішили доповнити попередні томи новими матеріялами.

На зміст цієї унікальної книґи, крім згаданого вступного слова о. д-ра І. Гриньоха, складаються такі розділи: Ювілейний з'їзд з нагоди 50-ліття Б. А.; Доповіді; Письма Патріярха Йосифа; Погром Української Католицької Церкви; Спомини; Організаційне життя; Інавґураційні виклади; Есеї й доповіді; Ті, що відійшли; Література; Післяслово; Індекс.

Усі матеріяли, вміщені в 3-му томі, вартісні, хоч неоднакового характеру й різної питомої ваги. В книзі є опрацьовані за принципами наукової методології джерельно документальні матеріяли, розвідки, есеї, доповіді та публіцистичні писання, є речі мемуарно-джерельного й мемуарно-літературного характеру, пастирські листи, послання, письма, довідки тощо.

Поміж численними авторами знаходяться прізвища відомих наших церковних і світських знавців різних галузів богословських наук і допоміжних дисциплін, історії Вселенської і Українських Церков та некатолицьких віровизнань і знаннів, які стоять на межі церковно-релігійної й світської проблематики. Поруч імен Слуги Божого Андрея й Патріярха Йосифа треба згадати такі прізвища: о. проф. д-р Іван Гриньох, о. проф. д-р Ізидор Нагаєвський, о. архим. Віктор Поспішіль, о. проф. д-р Микола Конрад, о. проф. д-р Юліян Дзерович, о. д-р Василь Лаба, проф. д-р Микола Чубатий, проф. д-р Володимир Залозецький, проф. д-р Богдан Казимира, проф. д-р Василь Ленцик, проф. д-р Константин Чехович, проф. Ярослав Чумак, д-р Павло Сениця.

Читач, який познайомиться з тією унікальною книгою, погодиться з думкою її редактора д-ра П. Сениці, який у „Післяслові впорядника" стверджує, що в перших двох томах „Світильника Істини" він при допомозі співробітників „як не вповні, то бодай частинно виконав завдання, яке доручив йому Блаженніший Патріярх Йосиф І, колишній ректор цієї єдиної високої богословської школи в Галичині". Виконуючи це доручення, впорядник „поставив собі завдання зібрати всі доступні джерельні матеріяли про Богословську Академію надруковані в книжках, журналах, часописах, спомини, світлини тощо". Ідея видати 3-ій том „Світильника Істини", який є „доповненням попередніх, вийшла від Блаженнішого Ісповідника Йосифа. Її прийняли усі учасники з'їзду 8-10-го червня 1980 року з нагоди 50-ліття Ювілятки". Видаючи 3-ій том, виконано велетенську працю, а все таки, хоч „багато зроблено, ще треба б більше зробити", бо залишилося ще доволі неопрацьованих тем про „минуле, теперішнє й будуче Академії, хоч проіснувала вона тільки 15 років". На ділі праця її не припинилася, але продовжується в діях Українського Католицького Університету поки „в вільній Україні будуть зорганізовані вільні університети".

Текстова частина книги прикрашена численними фотами — пам'ятника св. Во-

Закінчення на ст. 7.

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

Редагує Лев Яцкевич

Контроля процесу старіння

Нещодавно видавництво Вілліям Морро і Ко, Ню Йорк, опублікувало книжку С. Кента п. з. „Революція продовження життя", в якій автор твердить, що „ідея безсмертности не становить домени наукової фантазії". Навпаки, найновіші, наукові досліди в галузі герентології доказують, що людство стоїть на порозі розв'язки проблеми старіння. Існують великі можливості, що цей перелім станеться ще за нашого життя.

На доказ свого твердження він дає приклади з життя тварин, яке ляборатірійно вдалося подвоїти. Він вірить, що люди при кінці нашого століття будуть жити поверх 100 років, а біля 2025 року наука буде на слідах розв'язки таємниці безсмертности. Існує також реальна можливість, що багато з нас матиме змогу стати знову молодими.

Усі наукові досліди доказують одну велику правду, що чим менше людина їсть, тим більше в неї можливостей дожити довшого віку. М. Росс з Філядельфійського інституту дослідів над пістряком, відкрив, що ці щурі, що їли менше, не зважаючи на якість їжі, жили далеко довше за тих, що їли більше. Він також ствердив, що ці щурі, що їли більше вуглеводнів, ніж протеїни жили коротше за тих, що їли навпаки, більше протеїни ніж вуглеводнів.

З цього важливий висновок, що строге обмеження кількости кальорій в нашій їжі становить, покищо, єдиний шлях до продовження віку нашого життя. Звичайно, ця метода має свої недоліки. Але, якщо тільки наука буде спроможна їх контролювати, тривання нашого життя подвоїться.

Б. Штрелер, з університету Південної Каліфорнії, твердить, що ці тварини, що мають нижчу температуру тіла — живуть довше.

Існує велика можливість знизити термостат людського тіла на декілька ступенів, та в той спосіб, продовжити наше життя на 15-20 років. Функції статеві, репродукційні та дію старіння контролює наш мозок та ендокринна залоза. Наука виявила, що лік „L — DOPA", що її вживають при недузі Паркінсона, діє на цю ендокринну залозу та, як це не дивно, спиняє процес старіння.

Як відомо, наше тіло є устатковане самооборонною системою. Та самооборонна система бореться із спричинниками недуги нашого організму. На жаль, з літами ця самооборона нашого тіла слабшає. Але у висліді наукових дослідів, фармакологія виготовила гормонові ліки, такі, як тимозін, які дають можливість підсилення тієї самооборонної системи тіла.

Експерименти зі старими тваринами виявили, що коли їм впорскнути клітини самооборонної системи молодих тварин, вони молоднішають. Медицина сподівається, що новий протистаречий лік для людей буде вже на ринку за яких двачотири роки. Такий протистаречий лік буде могти збільшити вік людського життя.

Але всі ті ліки — це тільки підсилювачі життя. Для справжньої довговічности, не вистачають самі ліки, але зміна генетики цілого нашого організму. На думку С. Кента, кожна людина є такою, якою вона родиться, у висліді певної комбінації генів, які ми успадковуємо від своїх батьків, дідів та цілого ряду прародичів. У цих генах запрограмоване ціле наше життя, включно з процесом старіння. Наука сьогодні, починає розуміти, як продукувати протистаречі ліки, такі, як інтерферон, який досі продукував наш організм, але в дуже малій кількості.

Можливе, що наступним відкриттям буде лік, або процес, котрий взагалі припинить процес старіння. Кент, який є консультантом Національної наукової фундації, вважає, що наука в майбутнім матиме змогу замінити природні гени синтетичними та створити таку людину, яка ніколи не буде старітися. Недавно науковцям вдалося виростити мишу, що, маючи 28 місяців, вродила мишенята (слід мати на увазі, що 28 місяців у миші — це еквівалент 70 років життя у жінки). Це саме і є доказом відмолодження миші.

Це саме можна буде колись зробити з людиною. Не виключене, що ми будемо молоді, вітальні та здорові в сотному році життя, уже за яких 50 років. Якщо держава матиме змогу фінансувати потрібні наукові досліди, наука знайде спосіб контролі процесу старіння.

ДЕПАРТАМЕНТ СІЛЬСЬКОГО господарства повідомив, що тільки 12 відсотків молочних фарм погодились взяти участь у програмі редукції молочних продуктів, за що вони отримуватимуть федеральну грошову допомогу. Речники згаданого Департаменту вважають, що це дуже низький відсоток і хто знає чи не прийдеться зрезиґнувати з програми, коли виявиться, що зацікавлення цією програмою не буде поширюватись. Дуже мале число фармерів заявились за програмою у трьох основних стейтах, які продукують молоко і молочні продукти. Тільки 10 відсотків фармерів заявили, що вони підпишуть договір з Урядом. Інші прямо хочуть бути незалежними і не бажають жадної урядової контролі.

Василь Мельничин

ТРУД І УСПІХ

І.

Життя людини — це одна велика проба її фізичних і духових сил; це арена думки й волі, що заставляє людину до постійної впертої конфронтації з вільним Гамлетівським „Бути чи не бути?".

Динамічна особистість Леоніда Мостовича є саме тією рушійною силою, яка оприділила його до тих, що вибирають „бути". Воно й стало моттом його творчого життя, позначеного вже від зарання юних літ не одним твердим іспитом долі. Творче горіння свідомого юнака, відданого над усе визвольним ідеям свого народу, приводило до арештів, тюрем та концтаборів під польською, російською та німецькою займанщинами. Проте, з усіх тих пекельних страждань виходив він живим і мужнім, із сильною вірою у свій народ та з дальшою снагою повновартісного себевиявлення.

Нелегкою пробою життя були й післявоєнні голодні роки, коли треба було не тільки гоїти рани пережитого в таборах смерти, але й починати формувати своє майбутнє. Обдарований здібним аналітичним умом пильний студент закінчив з відзначенням студії медицини в університеті в Інсбруку, Австрія, і там же почав спеціялізацію у внутрішній медицині та радіології.

Еміґрація до Америки перервала на деякий час оці почини, але вже за декілька років, закінчивши успішно нострифікаційні та інші стейтово-федеральні медичні іспити, д-р Мостович зосередився над продовжуванням радіологічної спеціялізації, яку завершив іспитом т. зв. борду в 1964 році.

Від цього часу очолював він відділ радіології ветеранського медичного центру університету Кентакі в Лексінґтоні, проходячи рівночасно всі фази академічної медицини, почавши від асистента, а скінчивши на повній професурі з „тенюр". Процес цей не був легким, коли взяти до уваги вимоги постійних наукових публікацій тощо та й, очевидно, певну ізольованість американських медичноакадемічних кіл у відношенні до чужинецьких лікарів. Д-р Мостович є членом багатьох професійних медичних товариств, був президентом та членом управи радіологічних організацій стейту Кентакі, а оце недавно отримав „феловшип" американського коледжу радіології.

Крім всіх своїх обов'язків, д-р Мостович виявив особливий талант у ділянках адміністрації та технології. За його проєктом збудовано й вивінувано модерний комплекс радіологічного відділу в новому місцевому ветеранському центрі. Різні установи та преса неоднократно відзначали великий вклад праці д-ра Мостовича для добра міста й стейту, нагороджуючи його різного роду трофеями, а міжстейтова шпитальна асоціяція іменувала його уповноваженим для контролі та акредитації поодиноких шпитальних рентґенологічних відділів.

У кінці липня ц. р. одержав д-р Мостович одне з найвищих відзначень централі ветеранської адміністрації у Вашінґтоні за його непересічний вклад у розбудову місцевого радіологічного центру, що виріс з малого непомітного відділу в модель для наслідування цілій радіологічній спільноті.

Професійною девізою Леоніда Мостовича є гін до досконалости, яка є, на його думку, неосяжним фантомом. Проте, саме стремління до неї веде людину на верхи. Він бачить життя як найбільш божественне чудо природи, а звання лікаря — як служіння йому. Якщо на цій службі лікар віддасть увесь свій потенціял, він не змарнував свого життя.

А все ж таки не йде тут мова виключно про академічно-професійні успіхи українського науковця, а про цілий, так би мовити, діяпазон його діяльности як людини, лікаря, громадянина-гуманіста та понад усе українця. Не було, мабуть, такого випадку, щоб д-р Мостович відмовив комусь із своїх друзів, знайомих, чи незаможних безкоштовної медичної опіки та уваги. Двері його хати завжди відкриті для тих, хто у потребі.

Він болїє тим, що відірваний далекими просторами від українського громадського життя, але коли глянути на списки жертводавців на прерізні українські цілі, там постійно видніє його прізвище. Коли ж переглянути його бібліотеку, там більшість наших видань та численна українська еміґраційна преса. Якщо є різні види патріотизму, то саме такий говорить більше за себе, як увесь найголосніший національний гамір. Зрештою, на терені свого міста виступає він часто з докладами про Україну, про її місце в світі й історії та про нашу боротьбу за самобутність і визволення.

Д-р Мостович уважає, що не тільки чільні постаті нашої політики чи культури репрезентують наш народ серед моря інших етнічних груп чужини, але й кожна приватна українська людина, без огляду на її звання чи позицію в суспільстві, є volens-nolens амбасадором свого народу. Як вона себе поводить як людина, фахівець, член спільноти тощо, такою її чужинець побачить, оцінить і зідентифікує з її народом та батьківщиною.

Ось у суботу, 10-го вересня ц. р., відбулася на одній з місцевих телевізійних станцій дуже цікава програма, спонзорована жидівськими організаціями, на тему гітлерівського голокосту. В ній брали участь колишні в'язні німецьких концентраційних таборів та колишні американські вояки, які перші відкрили брами цих таборів. До цього панелю, що його проводив ректор Кентакського університету, професор історії д-р Отіс Сінґлтері, був запрошений і д-р Мостович, який провів найдовше гітлерівське ув'язнення, бо майже цілих п'ять років у таких таборах як Аушвіц, Маутгаузен, Мельк та Ебензее.

Серед своїх колеґ по званні має д-р Мостович немало жидівських друзів, що відносяться до нього з прихильністю і повагою. У розмовах з ними він постійно підкреслював оцей факт, що жидівські імпрези, фільми, телевізійні й радіові передачі, музеї чи публікації в справі голокосту, хронічно поминають інші народи, які також понесли великі жертви під гітлерівським режимом. Це промовчування, а часто й оскаржування тих народів у співпраці з нацистами ображає ці народи і викликає обурення. Вже так буває в історії, що коли якась імперія окуповує інші народи, все знаходить певне число коляборантів. Така ситуація існувала і в Другій світовій війні, коли Німеччина знаходила їх між французами, поляками, чехами, українцями і т. д. Не виключені з цього були й жиди, які мали свою поліцію чи Жидівську раду, що співпрацювала з гітлерівцями. Через отих кількасот коляборантів не можна, одначе, кидати оскарження на цілі їхні народи.

(Продовження буде)

ПРОТОКОЛ

РІЧНИХ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЩО ВІДБУЛИСЯ НА СОЮЗІВЦІ В ДНЯХ ВІД 5-го до 11-го ЧЕРВНЯ 1983 РОКУ

(9)

10. СПРАВА ЗЛУКИ УНС І УБС

(Продовження)

Т. Максимович запитав, чи, як члени Головного Уряду погодяться на злуку, треба буде скликати надзвичайну Конвенцію УНС, щоб вона одобрила злуку.

В. Квас запитав, чи можна б одержати список усіх точок, які були обговорені Екзекутивами обидвох Союзів. Він не сумнівається, що все було точно обговорене і не треба боятися, що вони щось поминули. Він тільки хотів би знати, чи УБСоюз погоджується на всі ті точки. Він вірить, що злука обидвох Союзів принесе тільки користь українській громаді.

І. Одежинський запитав, чому справу злуки розтягається аж до 1986 року, тобто до наступної Конвенції. Чи не можна б завершити її скорше.

Текля Мороз хотіла знати, чи були обговорювані кошти спеціяльних конвенцій обидвох Союзів — може кориснішe було б вислати запитники до всіх делегатів. В той спосіб можна б заощадити великі кошти.

В. Пастушок запитав, чи УНСоюз і УБСоюз мають ті самі кляси забезпечення, чи різні, чи УБСоюз має компютори і чи Союзівка залишилася б такою, як є тепер.

А. Джула хотів знати, чи УНСоюз дістав згоду на злуку від стейтів Ню Джерзі і Пенсильвенії. Чи на це треба згоди всіх стейтів, включно з Канадою. Запитав, який статус матимуть після злуки почесні члени УНСоюзу.

Ґльорія Пашен запитала, чи УНС засягав інформацій, яку вартість мають посілості УБСоюзу і в якому вони стані.

Д-р Анна Чопик хотіла знати, чи члени Екзекутиви УНС перестудіювали і познайомилися зі статутами інших братських союзів.

Д-р Я. Падох запитав, чи спеціяльна Конвенція прискорить злуку обидвох Союзів. Цікаво йому знати, як ставиться до злуки стейт Пенсильвенія, бо як відомо, стейт Ню Джерзі матиме зиск із злуки, а Пенсильвенія втрату, а теж, який характер мали б обидва офіціози „Свобода" і „Народна Воля", чи обговорювано справу пенсійного фонду. Запропонував, щоб УНСоюз не розглядався за чужим адвокатом, який переводив би злуку, а скористав зі свого адвоката. Підкреслив, що він особисто дуже ентузіястично ставиться до злуки.

Д-р М. Куропась хотів знати, чи він добре зрозумів, що на Конвенції у 1986 році буде обраний Головний Уряд, який складатиметься з членів УНСоюзу і УБСоюзу, і на протязі чотирьох років вони будуть себе взаємно пізнавати, а в 1990 році буде вже обраний уряд, який не визначуватиме кількости головних урядовців з УНС і УБС.

Сен. П. Юзик запитав, як буде наладнана справа Відділів і їхня тяглість.

На тому сен. П. Юзик закрив пополудневу сесію о год. 6-ій вечора.

ТРЕТІЙ ДЕНЬ НАРАД

Середа, 8-го червня 1983 р.

РАННЯ СЕСІЯ

Д-р М. Куропась висловив ґратуляції і найкращі побажання сен. П. Юзикові з того приводу, що папа Іван Павло II наименував його на лицаря св. Григорія Великого. Це сталося 20-го травня 1983 р. Також у 1983 р. сен. Юзик відзначає 20-річчя своєї праці на пості канадського сенатора. Він був тим, хто запропонував ввести до канадської політики багатокультурність. Він має теж великі заслуги в НАТО, де працює вже 10 років. У 1983 році минає 50 років з того часу, коли сен. П. Юзик почав свою кар'єру, як учитель народньої школи, а опісля як професор історії слов'янських студій. Рівночасно з тим минає 50 років його української громадської праці. Дня 24-го червня 1983 року він святкуватиме 70-ліття народин. Членом УНСоюзу він є вже 31 рік — з того 13 років заступником головного предсідника — головним директором для Канади. Є одружений і батьком чотирьох дітей.

Д-р М. Куропась попросив приявних вшанувати сен. Юзика вставанням з місць та многоліттям.

Після того **головний предсідник д-р І. Флис** подав, що на порядку нарад продовжуватиметься справа злуки УНСоюзу з УБСоюзом. Після закінчення, поодинокі комісії відбуватимуть свої наради, щоб прийти на наради з відповідними резолюціями.

ВІДПОВІДІ НА ПИТАННЯ В СПРАВІ ЗЛУКИ СОЮЗІВ

Нарадами веде **д-р М. Куропась.**

Д-р І. Флис найперше вияснив, що добрий і відданий союзовий справі союзовець напевно буде в Головному Уряді так довго, як довго схоче бути.

Відповідаючи д-рові М. Куропасеві на його питання, які користі і шкоди принесе УНСоюзові злука двох Союзів, сказав, що на його думку така злука принесе більше користей, як шкоди. Це буде дуже розумне і правильне потягнення, спрямоване до єдности, а не до роз'єднання. Ріст і добро УНСоюзу у великій мірі залежить від публічної опінії і його відношення до української громади, яка хоче, щоб обидва Союзи получилися. Коли вони получаться, організація нараховуватиме понад 100,000 членів, це буде спільна організація, з якою не буде так легко будь-якому ворогові воювати. Майно получених Союзів виноситиме понад 60 мільйонів долярів, включатиме дві оселі, літні табори для молоді, фестивалі молоді і дім для старших віком, бо „Верховина" має кращі можливості для цього, як Союзівка. В дальшому сказав, що така злука елімінуватиме багато повторень, що їх тепер роблять обидва Союзи — буде б тільки одна Головна Канцелярія — а не дві, як є тепер — тим самим кошти адміністрування зменшилися б. Під цю пору є чим важче знайти секретарів — УНСоюз включив би їхні Відділи до своїх Округ і вони стали б Відділами одного Союзу. Це дало б ширше поле для підшукування відділових секретарів, а теж багато українців, які з будь-яких причин не є членами ані одного ані другого Союзу, мали б змогу стати членами одного, злученого Союзу.

Резерва УБСоюзу є майже така сама відсотково, як УНСоюзу. Це все переконує, що злука обох Союзів принесе більше користей, як будь-яку шкоду УНСоюзові, чи українській громаді. Колись, давніше, обидва Союзи різнилися між собою під багатьома оглядами — головно поглядами на українське громадське і політичне життя. Тепер тих різниць майже немає. Можна мати певність, що коли наступить злука, всі малі різниці, якщо ще такі є, зникнуть. Найважливішим однак аспектом злуки буде зворот до єдности в українській громаді.

Д-рові Н. Олесницькому відповів, що дотеперішні переговори не включали ще фінансових справ, як теж нерухомостей. Але ті справи не мають ніякого впливу на злуку двох найбільших українських братських Союзів. У дальшому сказав, що дотепер у переговорах не було ніяких спірних справ, яких не можна б було розв'язати. Навпаки, розмови були дуже приязні — кожну справу, яку обговорювано, полагоджено одноголосно. Обидва Союзи мають докладний і повний образ дії і проблем, зв'язаних з веденням їхньої праці. Коли члени Головного Уряду схвалять, щоб приступити до зладження і підписання контракту, то в ньому будуть узгляднені всі фінансові справи обох Союзів. Цими справами займуться і їх допровадять до кінця адвокати обох сторін.

Є. Іванцеву на його питання, який вплив матиме злука на програму діяльности УНСоюзу, відповів, що жадний. Вважає, що члени УБСоюзу скористали б зі злуки тому, бо УНСоюз має дещо більшу резерву на грамотах, як УБСоюз. Це сталося б тоді, коли б рішено роздати членам резерву. Але того не плянує ні один ні другий Союз. Дивіденди обидвох Союзів є такі самі.

Проф. Т. Шмагалі відповів, що Статутову Комісію покличуть обидва Союзи тоді, коли западе рішення про злуку. Треба брати до уваги що у вступній статті статуту (preamble) мусить бути подана коротка історія обидвох Союзів, бо того не можна поминути. У заходах злуки треба поступати так, щоб члени УБСоюзу не боялися, що за декілька років усі забудуть про те, що колись існував Український Робітничий, а тепер Братський, Союз.

Т. Максимовичеві і Т. Квасові заявив, що він радо погодиться на те, щоб злуку переводив від УНСоюзу адвокат Н. Олесницький, помимо того, що він не має досвіду в ділянці братських союзів. Такі речі можна остаточно перестудіювати.

І. Одежинському відповів, що процес такої злуки вимагатиме щонайменше протягу двох років, щоб усі справи сяк-так полагодити і перенести Канцелярію УБСоюзу зі Скрентону до Джерзі Сити. Кожний департамент треба буде переносити окремо, щоб вдержати в тому порядок. УНСоюз плянує перевести все своє діловодство на компютори, що вимагатиме теж певного протягу часу.

Теклі Мороз вияснив, що забезпеченеві власті не признають запитники — вони вимагають окремої конвенції і докладного звідомлення з неї. Тому, щоб могти перевести правно злуку, мусить відбутися спеціяльна конвенція, або чекати на звичайну конвенцію у 1986 році.

В. Пастушкові сказав, що існують деякі малі різниці у клясах грамот УБСоюзу і УНСоюзу. Получені Союзи стануть одною організацією, яка буде власником Союзівки і Верховини.

А. Джулі вияснив, що Екзекутива УБСоюзу говорила в справі злуки з забезпеченевими властями стейту Пенсильвенія, а члени Екзекутиви УНСоюзу з такими ж властями стейту Ню Джерзі. Пенсильвенійський комішенер хвалив ідею злуки, але не був захоплений тим, що УБСоюз перейшов би до стейту Ню Джерзі. Він навіть старався переконувати, що краще було б, коли б УНСоюз перейшов до Пенсильвенії. Але кожний знає, що така можливість не входить в рахунок, хоч би тому, що ню-джерзійський забезпеченевий закон є дуже прихильний до братських союзів, а теж в Ню Джерзі знаходиться будинок УНС, де приміщувалася б Головна Канцелярія злучених Союзів. Справу почесних членів Головного Уряду обидвох Союзів розглядатиме Статутова Комісія, яка буде покликана для виготовлення статуту для злучених Союзів.

Ґльорії Пашен, на питання, яка вартість є обох посілостей — Союзівки і Верховини — відповів, що коли говориться про злуку, то їхня вартість не є важливою справою. Оцінку вартости обох осель можна легко дістати. Обидві посілості будуть спільною власністю злучених Союзів. Листа посілостей і їхня вартість буде залучена до контракту.

Д-р Анні Чопик заявив, що Екзекутива заміряє написати до щонайменше шістьох братських союзів з метою, щоб познайомитися з їхніми статутами. До цього часу Екзекутива не мала змоги того зробити. У статуті УНСоюзу, як теж УБСоюзу, є такі параграфи, яких не знайдеться в інших статутах. Злука Союзів дасть змогу позбутися цих непотрібних параграфів. Складений проєкт статуту буде предложений до апробати і тоді члени Головного Уряду матимуть змогу розглядати поодинокі його точки і дискутувати над ними.

Д-рові Я. Падохові сказав, що спеціяльна конвенція потрібна і принесе користь обидвом Союзам, бо дасть їм змогу на протязі двох років перевести злуку і постепенно переводити зв'язані зі злукою зміни. Компютори, що їх заміряє запроваджувати УНСоюз, служитимуть злученому Союзові. Відносно Пенсійного Фонду — згадані фонди можна буде получити разом в одній пенсійній установі, або залишити так, як є тепер, а кожний новоприйнятий працівник буде охоплений вже новим Пенсійним Фондом.

Д-р Н. Олесницький попросив слова і сказав, що він дуже вдячний за пропозицію бути від УНСоюзу адвокатом злуки, але вважає, що це створить конфлікт інтересів. Він, як член Головного Уряду УНСоюзу, обстоюватиме добро його справ, а при тому він є членом УБСоюзу, який вже два рази дав йому позику на купно хати.

Після цього, **головний предсідник д-р І. Флис** продовжував відповідати на питання в справі злуки.

Інж. С. Куропасеві вияснив, що в Конвенції у 1986 році братимуть участь делегати обидвох Союзів. До того часу діяли б ще два Головні Уряди, одного і другого Союзу, а на Конвенції у 1986 році вибрано б уже один Головний Уряд. Пропозицію, яку висунув інж. С. Куропась, щоб Головні Уряди обидвох Союзів були ще раз окремо вибрані на Конвенції у 1986 році і діяли до 1990 року, принесла б шкоду обидвом Союзам, бо наражувала б їх на подвійні кошти. Коли б обидва Союзи рішили получитися у 1984 році, то тоді, у 1986 році, була б перша спільна Конвенція обидвох Союзів.

Відповідаючи сен. П. Юзикові заявив, що після злуки були б два директори для Канади. Перший був би від УНСоюзу, а другий від УБСоюзу. Їхні функції можна б розділити і дати їм окремі завдання. Відділи залишилися б ті самі, тільки називалися б Відділами Українського Народного Братського Союзу. Окружні Комітети також мали б ту назву. Може зайти така можливість, що деякі Відділи УНСоюзу і УБСоюзу схотіли б получитися — це є нормальна річ і ніхто не робив би з того проблем, бо тоді Відділ був би сильніший і краще працював би. Попросив головного секретаря, щоб доповнив відповіді.

В. Сохан на питання Є. Іванцева подав стан членів обидвох Союзів — УНСоюз нараховує дещо менше як 82,000 членів, а УБСоюз дещо менше як 24,000. Відносно кляс забезпечення, то грамоти УБСоюзу і УНСоюзу матимуть таку саму вартість після злуки, як перед нею. Контракту забезпечення, виданого раніше, перед злукою, не може змінити ані УНС ані УБС. Контракти залишаються такі самі. Плянується однак, при видачі нових грамот, дійти до того, що не тільки ті грамоти матимуть спільну назву, але матимуть всі інші новості, які задумує перевести УНСоюз, а то зробити перевірку вкладок, перевірку зворотних вартостей, ввести нові кляси грамот. І тоді, у 1986 році, коли наступить дійсна злука, зробиться тільки зміну у назві — УНБСоюз. Коли УНСоюз заведе у себе компюторську систему, що повинно статися ще перед спеціяльною Конвенцією у 1984 році, то тоді від 1984 до 1986 буде допомагати УБСоюзові переводити їхнє діловодство на таку саму систему.

І. Одежинському, якому вже частинно був відповів головний предсідник, пояснив, що у 1984 році на спеціяльній Конвенції делегати винесуть рішення про злуку, але діловодство вестимуть ще обидва Союзи окремо, хоча УБСоюз перенеститиме поступово свою канцелярію зі Скрентону до Джерзі Сити. У 1986 році обидва Союзи повинні бути готові сказати, що це вже є один Союз.

Відносно кляс забезпечення, про що питався В. Пастушок і інші, сказав, що в більшості кляси забезпечення УБСоюзу є такі самі як УНСоюзу, алe їхні вкладки і зворотні вартості є дещо відмінні від УНС і тому їх треба вважати за інакші. Коли наступить злука, нові грамоти будуть вже спільні. Система діловодства УБСоюзу є справна, дешева і ефективна. Як систему УБСоюзу, так і систему УНСоюзу, треба буде перевести на компюторську систему. Зазначив, що не буде ніякої проблеми перевести діловодство обидвох Союзів на нову систему. Ще раз підкреслив, що ню-джерзійський забезпеченевий закон є багато кращий від пенсильвенійського і для УБСоюзу буде багато догідніше перенестися до Ню Джерзі.

Д-рові Я. Падохові відповів, що спеціяльна Конвенція у 1984 р. напевно приспішить злуку, бо дасть право підготовляти діловодство до злуки обидвох Союзів так, щоб у 1986 році вже бути готовими до злуки. На Конвенції у 1986 році обидва Союзи висилатимуть своїх делегатів, які вибиратимуть членів Головного Уряду згідно з устійненими для обидвох Союзів постами. На Конвенції у 1990 році делегати вже разом — спільно вибиратимуть Головний Уряд без різниці хто з якого є Союзу.

Уляна Дячук на підставі звіту з 1981 року подала інформацію про фінансовий стан УБСоюзу. У 1981 р. майно УБСоюзу виносило $10,558,000. В бондах було інвестовано $3,892,000; в морґеджах $4,374,000; в реальностях: вартість будинку, де приміщується Головна Канцелярія УБС — $166,640. Книжкова вартість оселі „Верховина" виносить $540,000. Позички на підклад грамот виносять $196,000. Готівка в банках $1,213,000. Інвестиції: 36.86% майна інвестовано в бондах, 41.43% в морґеджах, 1.58% в реальностях, 5.11% в оселі, 1.86% в позичках на підклад грамот, 11.49% в готівці. Грамоти життьового забезпечення — $7,744,000; грамоти АДД — $1,812,000; „лаябіліти" — $200,000; невиплачені дивіденди — $75,000; вкладки зібрані наперед — $190,000; ще не виплачене комісове — $24,000; загальні витрати до заплати — $2,500; Стипендійний Фонд ім. Івана Франка — $46,000; „валюейшин" резерва — $84,000, незаплачені рахунки на оселі — $6,000. Надвишка резерви УБСоюзу виносить $2,181,000, що становить 20.66% їхнього майна. Надвишка резерви УНСоюзу становить 26.68% усього його майна.

Перерва на 10 хвилин

С. Гавриш сказав, що коли наступить злука обидвох Союзів, тоді буде краща співпраця поміж одними і другими Відділами, не буде повторень у праці, а малі Відділи можна буде получити. Треба робити всі заходи, щоб дійти до злуки.

Д-р І. Флис доповнив свою відповідь д-рові Н. Олесницькому, кажучи, що він не думає, щоб у часі переговорів могло виринути таке трудне питання, якого не можна б полагодити і яке перешкодило б у злуці. Усі справи, які обговорювано дотепер, не викликували ніяких труднощів і обидві сторони на все годилися. Решту справ буде обговорено тоді, коли адвокати обидвох Союзів зійдуться і приготовлятимуть контракт. Тоді зійдуться Екзекутиви обидвох Союзів і будуть обговорювати окремо кожну точку контракту. Додав, що того роду злуки дуже часто розбиваються через пости поодиноких людей в урядах одної чи другої установи.

Після цього він відкрив дискусію над справою злуки.

ДИСКУСІЯ

Д-р М. Куропась на вступі заявив, що він не виступає проти рішення Конвенції — він не виступає проти злуки двох Союзів, ані не обстоює їхньої злуки, а то тому, що ще дотепер він не почув від нікого таких аргументів, які переконували б його, що злука є потрібна. Перед тим, поки УНСоюз прийме таке рішення, мусить добре познайомитися з усіми справами і проблемами, які будуть пов'язані зі злукою. Тоді щойно можна буде приступити до злуки і не треба буде боятися злих наслідків. Він завжди має на думці добро УНСоюзу і часом висуває такі думки, які не всім подобаються. На його думку, злука при побільшеному складі платних головних урядовців причиниться до ще більшої бюрократії, у висліді доведе до ще меншої видатности праці, як є тепер. Треба дуже добре здати собі справу з того, що до Управи приходять люди з іншої організації на повний час праці. Це можна буде зробити тільки тоді, коли матиметься їхню виразну згоду на те, що вони будуть тільки асистентами. З досвіду знає, що в таких випадках є війна за провідні пости і впливи, на чому, самозрозуміло, завжди терпить організація. На твердження головного предсідника, що злука причиниться до того, що буде менше повторювань, сказав, що можливо так і буде, але тоді теж не буде конкуренції і змагання за перше місце. Дотепер змагання з УБСоюзом спонукували УНСоюз до дальшої праці. Те саме відноситься до твердження головного предсідника, що злука принесе українській громаді єдність. Висловив сумнів, чи така єдність є корисна для української громади і для УНСоюзу, бо цілковита єдність причиняється дуже часто до апатії, а тоді немає поступу. Коли не буде другої, енергійної і поважної організації, з якою варто буде змагатися, прийде застій в праці. Сказав, що Визвольний Фронт у великій мірі причинився до розбудження української громади. До часу XIII Конгресу УККА українська громада спала, але з хвилиною, коли Визвольний Фронт почав перебирати провід в українських організаціях, громада збудилася. На його думку, змагання є потрібне для життя і активности кожної громади. У Совєтському Союзі немає змагань і конкуренції — є одне мило, одна паста до зубів і не залишається нічого іншого як їх уживати, чи вони є добрі і подобаються, чи ні. На твердження головного предсідника, що злука причиниться до зменшення адміністраційних коштів, сказав, що коли він працював у Вашінгтоні у Федеральному Уряді, то там люди вживали теж таких арґументів, кажучи, що получення деяких програм причиниться до зменшення коштів. В дійсности ніколи так не сталося, а навпаки, кошти були багато вищі. Дивлячись на пропонований склад платних головних урядовців, він не бачить можливости зменшення коштів; видатки, зв'язані з видавництвом залишаться такі самі, кошти вдержання Української Будівлі будуть теж такі самі — тому не розуміє, на чому полягатимуть ті ощадності. Дальше сказав, що він не погоджується з твердженням головного предсідника, що буде одна організація, то українці не зможуть вже виправдуватися, що вони належать там, чи там, і будуть вписуватися в члени злучених Союзів. Люди, які не хотять належати до організації, в більшості не вживають оправдань і вони не стануть членами нової, полученої організації так само, як вони до того часу не стали членами одного чи другого Союзу. Тому той арґумент його не переконує. Найбільше зажурило його твердження головного предсідника, що зі злукою немає зв'язаних ніяких проблем, а навпаки, злука є спасенням для УНСоюзу. На його думку, це є перебільшенням, бо УНСоюз є велика і сильна організація і може існувати і розвиватися без злуки. Факт, що після злуки спільне майно виноситиме понад 60 мільйонів долярів, не означає, що тоді можна буде більше добра зробити для української громади. Також те, що злучена організація нараховуватиме понад 100,000 членів, не переконує його, бо багато з них є членами обидвох Союзів.

Признав рацію головному предсідникові, що злуку Союзів можна порівняти до шлюбу чоловіка з жінкою — ніхто з них не знає, яке буде їхнє спільне життя.

Ствердив, що всі арґументи головного предсідника за злукою були базовані на українському патріотизмі, що є дуже добре. Може головний предсідник має рацію, що обидва Союзи повинні получитися, але тоді треба представити членам Головного Уряду зовсім ясний образ такої злуки, щоб пізніше не було нарікань, що члени Головного Уряду того не знали, або того не сподівалися.

Своє слово в тій справі він повторив по-англійськи.

Д-р Н. Олесницький підкреслив, що коли брати до уваги патріотичні аспекти злуки, то він є за злукою, але при тому він, як член Головного Уряду УНС, хотів би знати всі позитиви і неґативи злуки, щоб могти виробити собі власну опінію і винести рішення. Не мавши даних, він не буде голосувати за злукою, чи проти неї. Він хоче, щоб усі подробиці злуки були зладжені професійно і дані на письмі членам Головного Уряду. Справа злуки є дуже важливою децизією. Він особисто прихильно наставлений до тієї справи, але мусить мати докладні дані, щоб міг зайняти становище і взяти участь в голосуванні. Про злуку була вже мова у вересні минулого року, але від того часу нічого не змінилося і члени Головного Уряду дальше не є поінформовані про подробиці злуки.

Є. Іванців заявив, що він повністю погоджується з висловленими думками свого передбесідника. На справу злуки задивляється як на дуже важливу справу. Головний предсідник представив справу злуки, як потенційну можливість росту двох злучених організацій. Але він не подав, що така злука може мати теж свої поважні неґативи. Успіх злуки залежатиме від того, яка буде структура злученої організації. Завданням членів Головного Уряду не є диктувати подробиці, зв'язані зі злукою. На його думку, треба покликати для переговорів спеціяльну Комісію, яка розглянула б усі подробиці злуки. Обов'язком членів Головного Уряду є начеркнути загальні напрямні для цієї Комісії. Але, щоб їх начеркнути, треба знати всі подробиці, які є з цим пов'язані. На жаль, члени Головного Уряду не одержали на письмі опрацьованих подробиць злуки і тому важко дискутувати на цю тему, а ще важче є зайняти відповідне становище до неї і віддати свій голос за, чи проти злуки. Може бути, що УБСоюз має поважні фінансові проблеми, то коли наступить злука, ті проблеми стануть проблемами УНСоюзу. Він цього не знає, дуже можливо, що таких проблем немає, але члени Головного Уряду не одержали ніяких інформацій. Це є засаднича справа і все повинно бути подане на письмі. Він не знає, як сьогодні виглядатиме голосування, але він надіється, що члени Головного Уряду не голосуватимуть за тим, щоб дати Екзекутиві повновласть перевести злуку, бо він заявляє вже тепер, що він не піддержить цього своїм голосом. Натомість він уважає, що Екзекутива повинна продовжувати переговори з УБСоюзом у справі злуки, а перед тим, поки западе остаточне рішення, члени Головного Уряду повинні одержати всі подробиці відносно фінансового стану УБСоюзу, як теж відносно інших справ, зв'язаних зі злукою. Обов'язком Екзекутиви є пильнувати справ УНСоюзу, а обов'язком головних радних є нагляда- ти над тим, чи Екзекутива додержується статуту і не робить ніяких похибок.

Проф. Т. Шмагала ствердив, що він, слухаючи дискусії, дійшов до **переконання, що засадничо майже всі піддержують ідею злуки обидвох Союзів.** Він не думає квестіонувати правильність рішення Екзекутиви, бо вона напевно діє з думкою про добро організації, але він не буде голосувати за тим тільки тому, що хтось сказав, що то є правильно і за тим треба голосувати. Щоб Конвенція переголосувала злуку, треба перед тим мати одноцілість і повну піддержку членів Головного Уряду, а теж делегати повинні бути поінформовані і одержати зладжений на письмі інформативний і переконливий матеріял, який доказував би, що така злука є корисна і потрібна. Того роду матеріял повинні були одержати на ці наради члени Головного Уряду, що, на жаль, не сталося. На його думку, члени Екзекутиви повинні дальше вести переговори з УБСоюзом і про перебіг інформувати членів Головного Уряду.

Інж. А. Дорошенко сказав, що він повністю піддержує думки своїх передбесідників. У вересні минулого року, коли Контрольна Комісія переводила перевірку діловодства УНСоюзу, було сказано, що Екзекутива УНС мусить зладити подрібний звіт зі своєї підготовчої праці до злуки і подати його на цьогорічних нарадах Головного Уряду. Цей звіт повинен охоплювати фінансові справи та загальну арґументацію відносно злуки. Інформації, які подав головний предсідник, були однобічні, які підкреслювали користі, що матиме УНСоюз, але це не була арґументація злуки. Члени Екзекутиви прийшли на наради неприготовані і не обґрунтували всіх аспектів злуки. Він є за злукою, але вважає, що дальший хід справи залежатиме від приготовлення Екзекутивою відповідних фінансових даних та належної арґументації.

В. Квас висловив думку, що вияснення головного предсідника й інших членів Екзекутиви є задовільні.

Справу злуки не можна відкладати, бо це принесе шкоду обидвом організаціям. Дораджував, щоб ту справу вирішити вже тепер. Заявив, що він є за злукою і повністю її піддержує.

Текля Мороз дораджувала, щоб підписати контракт, який запевняв би певний протяг часу, в якому не можна б розлучитись. Дальше піддержує, щоб під час надзвичайної Конвенції роздати членам запитник, який був би дуже допоміжний під час дискусії.

В. Дідюк сказав, що на протязі 13 років він слухає про злуку, яку вважає дуже важливою і потрібною. Він повністю піддержує ідею злуки і надіється, що вона здійсниться якнайскоріше. Але до цього треба відповідно приготовитися. Погоджується з д-ром М. Куропасем, який сказав, що треба зладити докладний проєкт злуки і представити його членам Головного Уряду до розглянення.

В. Пастушок висловився за злукою і повністю піддержав її.

А. Джула подібно, як і деякі інші його передбесідники, пригадав присутнім, що справа злуки УБСоюзу і УНСоюзу сягає дуже давно, ще тих часів, коли головою Українського Робітничого Союзу був Антін Батюк, який і слухати не хотів про злуку.

Д-р Анна Чопик запиталася, яке забезпечення має оселя УБСоюзу „Верховина".

Перерва на обід

ПОПОЛУДНЕВА СЕСІЯ — год. 2:30 по пол.

Сесію відкрив головний предсідник **д-р І. Флис**.

І. Одежинський дав внесок, щоб Екзекутива вела дальше переговори з УНСоюзом і завершила їх підписанням контракту. Згідно з пляном треба скликати у 1984 р. надзвичайну Конвенцію, на якій повинен бути схвалений статут злученого Союзу і після цього перевести остаточну злуку. Він має повне довір'я до Екзекутиви і до її праці.

Внесок І. Одежинського піддержали **Текля Мороз** і **мгр І. Геврик.**

Головний предсідник д-р І. Флис заявив, що Екзекутива потребує в тій справі резолюції Головного Уряду. Він відчитав текст наступної резолюції в справі злуки УНС і і УБС:

РЕЗОЛЮЦІЯ В СПРАВІ ЗЛУКИ

Тому, що на цьому засіданні обговорювано запропоновану злуку Українського Народного Союзу і Українського Братського Союзу; і

Тому, що Головний Уряд Українського Народного Союзу на засіданні 8-го червня 1983 року уважає, що це буде в найкращому інтересі цієї братської організації та її членів, щоб цю злуку тентативно одобрити та щоб УНС і УБС злучилися; і

Тому, що Головний Уряд признає, що Український Братський Союз є братсько-запомоговим товариством, зорганізованим у спосіб подібний до Українського Народного Союзу з цілями, завданнями і на лад, які відповідають таким цієї організації, але з тим, що Український Народний Союз має, проте, додаткову перевагу шириною і глибиною членства та більші фінансові ресурси, включно з надвишкою резерви, яка нараховує мільйони; отже тому

Нехай буде рішено, що Головному Екзекутивному Комітетові доручається приготовити відповідний контракт та поробити всі інші заходи, які вважатиме за конечні, щоб згадану злуку можна було належно схвалити та здійснити на Конвенції Українського Народного Союзу в 1986 році, або на Надзвичайній Конвенції, що мала б відбутися восени 1984 року.

Далі нехай буде схвалено, що Головний Уряд доручає Головному Екзекутивному Комітетові інформувати членів Головного Уряду про прогрес та досягнені загальні домовлення на кожночасній базі.

Після відчитання повищої резолюції **головний предсідник** відповів на завваги і критику, що її висловили відносно злуки деякі головні урядовці.

Сказав, що злуки ще не заключено, не зроблено ніяких секретних умов, чи секретних обіцянок. Члени Головного Уряду повинні розглянути справу злуки і прийняти таке рішення, яке, на їхню думку, буде найкраще для добра УНСоюзу. Екзекутива скінчила вже переговорювати з УБСоюзом. Тепер залишається передати дальше ведення справи адвокатам обидвох сторін. Всі ті справи, що їх порушили деякі члени Головного Уряду, будуть узглядені і полагоджені при підписуванні контракту. Коли адвокати зладять контракт, тоді можна буде докладно знати всі подробиці злуки. Тоді Конвенція УНС і УБС ці умовини злуки прийме, або їх відкине. Сказав, що переговори велися дуже делікатно з обох сторін — ніхто не хотів робити натиску на нікого, щоб не образити і не зірвати переговорів. Всі закиди, які були зроблені з того приводу Екзекутиві, були безпідставні й образливі. Попросив до дальшого ведення нарад сен. П. Юзика.

Сен. П. Юзик заявив, що він має повне довір'я до праці Екзекутиви. Вважає, що настанова членів Головного Уряду є позитивна. Резолюція, яку подав І. Одежинський, є подібна до тієї, яку відчитав головний предсідник. Він це раз відчитав англійською мовою резолюцію, яку запропонував головний предсідник, а головний секретар В. Сохан — українською мовою. Проєкт резолюції піддержали І. Одежинський і В. Пастушок.

На внесок **Є. Іванцева**, піддержаний д-ром М. Куропасем, велучий нарадами **сен. П. Юзик** зарядив перерву на 15 хвилин, щоб у той спосіб дати змогу членам Головного Уряду застановитися і обговорити запропоновану резолюцію.

Перерва 15 хвилин

Нарадами веде **сен. П. Юзик**. Він попросив, щоб В. Пастушок відчитав проєкт резолюції.

Після того **сен. П. Юзик** перевів голосування над поданим внеском — резолюцію прийнято одноголосно.

Провід нарадами перебрав **головний предсідник**. Він подякував за „вотум довір'я" для Екзекутиви. Підкреслив, що Екзекутива буде робити все те, що приноситиме користь УНСоюзові і УБСоюзові та всій українській спільноті й українській справі.

Проф. Т. Шмагала порушив справу статусу Й. Лисогора в Головному Уряді у зв'язку з його титулом. Попросив, щоб наради Головного Уряду винесли в тій справі рішення, яке було б зобов'язуючим.

Д-р М. Куропась сказав, що в тій справі вже було рішення 30-ої Конвенції, а перед тим Головного Уряду. Й. Лисогір має право відклику. Теж було рішено, що Головна Контрольна Комісія розгляне цю справу. Запитався, чи члени Контрольної Комісії готові винести в тій справі рішення.

Мгр І. Геврик сказав, що Й. Лисогір має великі заслуги для УНСоюзу і з огляду на це його титул треба залишити, як почесний бувший предсідник УНСоюзу.

Д-р М. Куропась ствердив, що те, що сказав мгр І. Геврик, не розв'язує питання статусу Й. Лисогора в Головному Уряді. Попросив д-ра Н. Олесницького, щоб висловився в тій справі.

Д-р Н. Олесницький сказав, що попереднього дня Й. Лисогір не вніс відклику до Головної Контрольної Комісії. Він тільки заявив, що він радо продискутує з членами Контрольної Комісії свою справу і коли децизія Контрольної Комісії буде для нього задоволяюча, він може її прийняти. Формальної апеляції він не вносив.

Головний предсідник закрив наради о год. 3:30 по пол. і зарядив наради поодиноких Комісій.

ЧЕТВЕРТИЙ ДЕНЬ НАРАД

Четвер, 9-го червня 1983 р.

РАННЯ СЕСІЯ — год. 10:15

Наради відкрив головний предсідник **д-р І. Флис**.

Т. Максимович подякував організаторам товариського вечора, що відбувся в середу, 8-го червня 1983 р., за те, що так вдало його приготовили. Атмосфера вечора була дуже гарна і приємна.

Головний предсідник передав провід нарадами заступниці гол. предсідника Ґльорії Пашен.

Ґльорія Пашен на вступі теж подякувала організаторам товариського вечора — інж. С. Куропасеві і паням д-р Анні Чопик і Марії Чучман за дуже вдалий і приємний вечір. Після того вона попросила до слова голову Контрольної Комісії мґр-а І. Геврика, щоб подав рішення членів Контрольної Комісії в справі статусу Й. Лисогора.

Мгр І. Геврик подав, що на доручення Головного Уряду, Головна Контрольна Комісія відбула засідання, на яке запрошено Й. Лисогора і головного секретаря В. Сохана. Після вислухання їх обидвох, Контрольна Комісія відбула засідання і винесла наступне рішення, яке, на його прохання, відчитав **д-р Н. Олесницький:**

Головна Контрольна Комісія переглянула справу бувшого головного предсідника УНС Йосипа Лисогора і, перечитавши акти і протоколи, які відносилися до справи його почесного членства, та вислухавши арґументи п. Йосипа Лисогора і заяви головного секретаря Володимира Сохана, та взявши до уваги, що через те, що внесок, поданий на Конвенції УНС у 1978 році у Піттсбурзі надати Й. Лисогорові титул „почесного члена УНСоюзу — як живучого президента УНСоюзу" був прийнятий через аклямацію, але всупереч статутові УНС, який не передбачує такого титулу, бо одинокий почесний титул є „почесний член Головного Уряду", і тому, що прийняття такого рішення вимагало б і вимагає зміни статуту, що є поза компетенціями і Головного Уряду і Головної Контрольної Комісії, та щоби раз і на все спростувати нестатутове рішення Піттсбурзької Конвенції УНС, Головна Контрольна Комісія рекомендує Головному Урядові наступне:

1. Признати Йосипові Лисогорові одинокий тепер і досі можливий почесний титул, тобто титул почесного члена Головного Уряду УНСоюзу, з усіми привілеями й обов'язками.

2. Запропонувати Статутовій Комісії наступної звичайної Конвенції ввести до статуту титул „Почесного предсідника УНС" із всіми правами і привілеями та обов'язками, як теж обмеженнями почесного члена Головного Уряду, згідно із параґрафом 43а теперішнього статуту УНСоюзу та прецедентами щодо почесних членів Головного Уряду.

Відчитавши рішення українською й англійською мовами, він попросив, щоб хтось із присутніх поставив внесок на його прийняття. А. Джула дав такий внесок, його піддержав д-р М. Куропась.

Перед зарядженням голосування над внеском, ведуча нарадами **Ґльорія Пашен** запиталася Й. Лисогора, чи він годиться з повищим рішенням Головної Контрольної Комісії.

Й. Лисогір заявив, що він годиться з ним і приймає його до відома.

Переведено голосування — всі голосували за внеском Головної Контрольної Комісії.

Приступлено до 9-ої точки порядку нарад.

9а Звіт управителя Союзівки Юрія Прокопця

Thank you for giving me the opportunity to stand here before you and present to you the Soyuzivka the way that I know it.

With hard, sometimes unrewarding work, of all my co-workers, I am trying to make Soyuzivka a place where once again people from all over may come with their families and enjoy a little of their heritage and culture.

1. First, I want to thank you for giving me the opportunity to remodel tha Main House. I hope that soon I may have the opportunity to do the same to the rest of the building and not only to raise their standard, but also so that we can have pride in them.

I would like to present to you the outline of exactly where these monies have been allocated: capital improvement, etc.

2. Due to past weeks' experience with the senior citizens, I would like to be able to house all of them and not have anyone of them left out due to lack of rooms.

Every year the number of senior citizens increases, but our room situation remains the same, therefore, we have to utilize what we have and make that work for us not against us.

I would also like to recommend that the senior citizen membership be screened so that only the members of U.N.A have priority.

I would also like to be informed of all heads of Committees that have the occassion to be here at Soyuzivka so that we do have rooms assigned to them. They should be made to understand that they should work with us not against us, so that both sides can benefit from this. This is not in reference only to senior citizens, but to all conventions here at Soyuzivka.

3. Due to 16 years of business experience, I would like to assign key positions to people well qualified and experienced.

So far we prepared ourselves, with many obstacles in our way, for the summer season which looks promising and prosperous to us. However, we do have a serious problem in housing our summer help — we do not have adequate housing for them. Their living quarters were deplorable, we tried our best to patch up and do the best with what we have, however, I did propose in my letter to Dr. John Flis that we be allowed to build with our own labor a cement block dormitory to house these students that want to come and work at Soyuzivka with such enthusiasm and leave many times with such discouragement.

4. Again, I would like to strongly underline that seasonal operation is very destructive to the plumbing, refrigeration and other machinery. The maintenance to get them in operable condition is unbelievable. I strongly propose that Soyuzivka should become a full year operation.

In closing, I would like to say that I am sure that I have a lot of friends, opposition and many enemies, but I also strongly believe that you recognize a succesful businessman by the enemies he has.

Those that are interested, after the meeting, I would like to show you some of the work that we have done here at Soyuzivka.

Ґльорія Пашен відкрила дискусію над звітом.

Є. Іванців сказав, що члени Головного Уряду хотіли б почути більш випрацьований звіт — які є пляни на майбутнє, які є нові проєкти, які проблеми має Союзівка, що їх повинен наладнати УНСоюз.

І. Одежинський зазначив, що вже на протязі 24-ох років він бере участь в нарадах Головного Уряду УНС і кожного разу є заторкнені справи Союзівки, а головно дві справи — охолодження їдальні та побудова нового мотелю. Були вже навіть зладжені пляни згаданого мотелю і з того нічого не вийшло і не було про це згадки у звіті Ю. Прокопця. Заінсталювання охолодження в їдальні є конечне і йому важко зрозуміти, чому досі того не зроблено. Те саме відноситься до побудови нового, модерного мотелю. В теперішніх часах, коли наші люди вже привикли до вигоди, вони хотять мати під час вакацій вигідне приміщення. Треба якнайскорше почати будову мотелю на 50 кімнат. Це не буде проблемою, тим більше, що пляни такого мотелю вже готові.

В. Квас сказав, що він повністю розуміє, які проблеми має управитель Союзівки. Юрій Прокопець старається робити все, що в його силах, а він старається допомагати. Союзівка повинна приймати на сезонову працю молодих українців, які, одержавши там заправу, можуть одержати працю у великих готелях чи мотелях. Це повинно бути одним із завдань Управи Союзівки. Є брак робітників і завданням Управи Союзівки є створити такі умовини праці, щоб ті робітники залишалися на праці, а не зміняли її. На закінчення побажав новому управителеві якнайкращих успіхів у його нелегкій праці.

Ю. Прокопець відповів Є. Іванцеву, що є зладжені пляни для Союзівки на майбутнє, а то: побудова додаткових приміщень — але на це треба відповідних фондів і він надіється, що Головний Уряд схвалить такі фонди.

Є. Іванців сказав, що Союзівка є важливим об'єктом УНСоюзу і у великій мірі причиняється до його організаційного розвитку. Всі недомагання мають неґативний вплив на членів УНС. Він хотів би знати, які проблеми має під цю пору Союзівка і в чому можна б їй допомогти. Відповідь Ю. Прокопця його не вдоволила.

Ю. Прокопець висловив надію, що може йому пощастить запровадити охолоджування в їдальні, як теж побудувати нові приміщення для гостей, як це вже пляновано багато років тому. Однак для цього треба рішення і він висловив надію, що ці наради винесуть таке рішення. Ствердив, що Союзівка має проблеми зі сезоновими працівниками. Наука у поблизькому коледжі починається переважно перед Днем Праці і тоді, коли на Союзівці треба працівників, їх немає, бо майже всі повертаються до школи. В таких випадках Союзівка користується місцевими молодими, не дуже то досвідченими в тій ділянці людьми.

Д-р І. Флис дав доповнення до звіту управителя Союзівки. Признав, що треба ульокувати в Союзівку більшу суму грошей, щоб перевести там уліпшення, які дотепер не були зроблені. В цьому році асиґновано відповідну суму грошей на переведення потрібних уліпшень і, на його думку, все є на добрій дорозі. Відносно додаткових кімнат для старших віком союзовців, то їх потреба виринула під час останнього з'їзду сеньйорів. Багато учасників згаданого з'їзду ніколи не були членами УНСоюзу і вони повинні були дістати приміщення на Союзівці тільки тоді, коли там приміщено всіх членів УНС і залишилися ще місця для не-членів.

Союзівка не є звичайним готелем. Там відбуваються культурні курси, культурні програми, забави, бенкети, з'їзди, спортові програми, літом дитячі табори. І тому треба мати вирозуміння для Ю. Прокопця, що на початку йому було важко це все охопити. Але, завдяки допомозі В. Кваса, ці справи наладнано. В. Квас зайнявся направами доріг, тенісових кортів, приміщень для дітей на літні табори, за що йому належиться окрема подяка. Перед тим, заки побудується готелеве приміщення на 50 кімнат, мусить бути побудований дім для сеньйорів. Це є першої ваги справа і їй треба присвятити багато уваги.

Відносно підвищення цін за побут на Союзівці сказав, що ті ціни видаються високі тому, бо Союзівка завжди цінила дуже мало, щоб не тягнути грошей від членів. Але тепер, коли закуплено нове умебльовання, треба було піднести ціни. Помимо звижки цін, Союзівка ще дальше є найтаншим місцем на переведення вакацій. Ще раз підкреслив, що новий управитель Союзівки Ю. Прокопець добре виконує свою працю.

Д-р М. Куропась попросив, щоб усі, хто має якісь завваги чи поради відносно ведення Союзівки, подали їх на письмі Т. Максимовичеві, який є секретарем Комісії для справ Союзівки. Він піддержав твердження головного предсідника д-ра І. Флиса, що новий управитель Союзівки добре виконує свою працю, помимо того, що це був його перший рік праці, яку він мусів пізнати і пристосуватися до того способу ведення, який є на Союзівці. Вважає, що йому треба дати повну піддержку.

І. Одежинський висловив думку, що дім для старших віком союзовців можна б побудувати на Верховині, оселі УБСоюзу. УНСоюз стоїть тепер перед можливістю злуки з УБСоюзом і побудова дому для старших на оселі Верховина була б ідеальною розв'язкою тієї пекучої справи. А на Союзівці треба таки побудувати нове, модерне приміщення для гостей.

В. Квас сказав, що він повністю погоджується з головним предсідником, що наразі не можна ще будувати нового приміщення для гостей; треба найперше конечно збільшити кількість приміщень для обслуги. Є приписи Здоровного відділу, які подають скільки осіб може перебувати в даному приміщенні. Згідно з тими приписами, приміщення для обслуги є переповнені, що є протизаконне і з того може бути проблема.

Злука Союзів принесе розв'язку таких проблем, як курси, бо вони могли б відбуватися на Верховині. Союзівка потребує багато направ і уліпшень, що є дуже коштовне, але конечне. Ще раз повторив своє твердження, що дуже корисним було б для УНСоюзу закупити від НТША землю, яка межує зі Союзівкою.

Д-р І. Флис дав вияснення відносно землі, яка є продаж. НТША має на продаж 10 акрів землі, яка межує з посілістю Союзівки. Це дуже гарна земля і може бути дуже пригожа на побудову дому для старших віком союзовців, бо є положена при дорозі. УНСоюз бере до уваги купно тієї землі, але НТША мусить прийти з відповідною ціною, бо та ціна, яку вони тепер запропонували, є зависока.

Д-р Я. Падох сказав, що на Союзівці повинна б бути влаштована окрема репрезентативна кімната, в якій були б інформативні матеріяли про УНСоюз, про його працю і заслуги для українсько громади. Відносно підвищення цін за побут на Союзівці сказав, що пересічні члени УНСоюзу не знають, що їм прислуговує 10 відсотків знижки. Це треба б широко розреклямувати і вживати при організуванні членів.

В дальшому сказав, що НТША запропонувало УНСоюзові продаж 10 акрів землі, що прилягає безпосередньо до посілости Союзівки. Ціни за землю НТША ще не подало, але $10,000 за один акер не є забагато. Купці на ту землю вже є, але НТША дає першенство УНСоюзові.

Підкреслив, що він є ентузіястично наставлений до злуки УНСоюзу і УБСоюзу і коли це станеться, то, на його думку, повага української громади зросте. Дім для старших віком союзовців повинен однак бути побудований в околиці Союзівки, бо вона є свого роду передмістям Ню Йорку і доїзд до неї дуже вигідний.

Перерва 10 хвилин

Нарадами веде заступниця головного предсідника **Ґльорія Пашен.** Вона попросила до звіту головного редактора „Свободи" Зенона Снилика.

9б Звіт головного редактора „Свободи" Зенона Снилика

Рік часу минає від 30-ої Конвенції УНСоюзу в гостинному Рочестері, Н.Й., громада якого, зокрема союзовці під проводом голови Конвенційного комітету і тепер головного радного Володимира Гавриляка, списалась бездоганно у влаштуванні Конвенції та всіх інших імпрез, пов'язаних з нею. Крайового розголосу набрала ця Конвенція, бо була вона форумом виступу віцепрезидента Джорджа Буша, що свідчить про повагу нашої організації в американському політичному світі, яка в наступному році відзначатиме своє 90-річчя. Сам перебіг Конвенції, її рішення і вибір нового Головного Уряду на чотирирічну каденцію, ми слушно описали фразою, що „союзова ідея перемогла".

Одним із рішень цієї 30-ої Конвенції була підвишка передплати щоденника для членів УНСоюзу до 15 дол. річно, яка увійшла в життя з початком цього року. Очевидно, що ця підвишка — перша за понад два десятки років — дещо скріпить фінансову базу „Свободи", але пропорційно до постійно зростаючих коштів друку, пошти тощо, вона є справді „краплею в морі". Тому постійну і безперервну появу „Свободи", як і інших видань УНСоюзу в минулому, сучасному і, треба сподіватися, майбутньому слід завдячувати глибокому вирозумінню кожночасних Головних Урядів, а зокрема Головним Екзекутивним Комітетам, у найбільшій мірі — теперішньому. Без такого великодушного вирозуміння і „замкнення очей" на суто прагматичні аспекти наших дефіцитових видань, заледве чи можна б продовжувати цю обслуґу нашого членства і цілої громади, не говорячи вже про кольосальне значення цієї ділянки УНСоюзу для українського народу в теперішньому його положенні. Це, на щастя, не відноситься до Альманахів УНСоюзу, які втішаються популярністю серед наших читачів і не приносять дефіциту. Минулого року наш Альманах, присвячений 50-літтю Великого Голоду і 90-річчю „Свободи", появився в половині грудня і його відборці отримали ще перед закінченням року, не зважаючи на захворіння ключевих, з ним пов'язаних членів редакції „Свободи".

У цьому відношенні мушу ствердити, що почуття обов'язку, льояльности і співпраці були прикладними в редакції „Свободи", зокрема під час захворіння ред. Володимира Левенця і ред. Людмили Волянської при кінці минулого і на початку цього року. Щоб заповнити ці довготривалі прогалини, інші члени редакції, тобто ред. Любов Коленська, ред. Тамара Кардашинець, редактори-екстерністи Іван Кедрин, д-р Володимир Душник і ред. Ольга Кузьмович (яка працює в нас на базі „парт-тайм" від останньої Конвенції) та новозатруднений працівник, який прибув до ЗСА з України минулого року, працювали з подвійною наполегливістю, щоб затримати тяглість появи щоденника, як і його якість та об'єм. За це їм належиться окреме признання. Таке ж признання слід висловити всім нашим дописувачам і кореспондентам, число яких поповнюється деякими талановитими особами з молодшого покоління.

Це, у результаті, причинилось до збільшення об'єму газети — більше число „шісток" і „вісімок", — поява спеціяльних сторінок (наприклад „Дух Одвічної Стихії", що її приготовляє д-р Ніна Строката-Караванська, а зміст її присвячений виключно українським правозахисникам), більш реґулярна поява „Трибуни УНСоюзу", завдяки систематичній і „надпрограмовій" праці і співпраці головного організатора Степана Гавриша і головного секретаря Володимира Сохана, та поява інших цікавих матеріялів, які мали позитивний відгомін серед наших членів і передплатників.

Про зростаючу повагу нашої організації та її видань може посвідчити цей факт, що за останній рік кожна успішна імпреза в громаді була зумовлена співучастю УНСоюзу, його членства та популяризацією „Свободи". Головну Канцелярію УНСоюзу і редакцію „Свободи" відвідало більше осіб і груп-делеґацій, як в минулому. Всім члени Екзекутиви і редакції давали належну увагу, підтримку і розголос. Діяпазон репортажів і звідомлень на сторінках „Свободи" був справді всеобіймаючий — від всегромадських відзначень 90-річчя Блаженнішого Патріярха Йосифа до недавнього многолюдного вшанування жертв Великого Голоду у 50-річчя цинічно Москвою переведеного цього нечуваного ґеноциду в Україні. Звітували ми про всі події — крайового і місцевого маштабу, прихильно і неприхильно до нас наставлених організацій чи груп, уважаючи, що „Свобода" мусить бути вірна своїм добровільно прийнятим заповітам і традиціям: бути новітнім Нестором-літописцем, тобто джерелом фактажу про наш стан посідання і розвиток у вільному світі, про боротьбу нашого народу за його національні і людські права і про долю тих тисяч безстрашних його борців за волю й незалежність, що їх комуно-московський кат запроторює в концтабори і „психушки".

Вплив двоподілу в громаді в ЗСА, який існує від XIII Конгресу Українців Америки в жовтні 1980 року, на реєстр подій в громаді старались ми невтралізувати, уважаючи, що наші члени є всюди, в різних установах і організаціях, і що вони заслуговують на таку тяглість, не зважаючи на те, що деякі їхні провідники повели неперебірчиву тактику очорнювання, а то й відкритої боротьби проти УНСоюзу та його видань. Ми не щадили місця для статтей і коментарів в обороні нашої організації чи поодиноких її провідників і членів, уважаючи, що така оборона інтересів нашої організації є власне обов'язком її органів. Цього дотримуватимемось і в майбутньому, беручи до уваги факт, що наша громада в основному здорова, активна і динамічна, як про це ми кожного дня звітуємо. Але коли є одиниці, які

з незрозумілих для кількох поколінь причин відмовляються навіть від позитивних закликів наших церковних ієрархів, а, з другої сторони, повною парою старається пропхатись в наші ряди ворожа агентура, старатимемось з подвійною інтенсивністю обстоювати наші та нашої громади часом і ділами закріплені ідеали та інтереси.

З притиском слід підкреслити, що в нашій праці, у наших плянах, ми втішались і втішаємось підтримкою, зрозумінням, порадами і співпрацею Головного Екзекутивного Комітету, зокрема чотирьох, затруднених в Головній Канцелярії його членів з головним предсідником д-ром Іваном Флисом на чолі. Таку ж співпрацю знаходимо і в адміністрації і в друкарні нашого Видавництва, що уможливлює нам виконувати наші завдання на добро організації, на добро громади і на добро нашого терплячого, але невгнутого народу в Україні.

Зенон Снилик у доповненні до свого надрукованого звіту подякував головному предсідникові д-рові І. Флисові за змогу виступити і звітувати перед членами Головного Уряду, а теж привітав усіх членів Головного Уряду від редакції, адміністрації і друкарні „Свободи" та побажав усім здоров'я і успіхів у їхній праці. Сказав, що до редакції надходять з різних громад вістки про спонтанні святкування річниці 50-ліття голоду в Україні. Підкреслив, що відрадним явищем є те, що переважаюча більшість українських громад зуміла перебороти всі непорозуміння, які заіснували після XIII Конґресу Українців Америки, і з'єднано приготовляються до спільного відзначування тієї трагічної річниці. Дуже добре є підготовані інформації для використання засобами масової комунікації, щоб у той спосіб довести до відома ширших кіл американського світу про цю трагедію українського народу.

В дальшому подав, що з України наспівають вістки про примусове вивчання російської мови — майже тотальний лінґвіцид. „Свобода" звертатиметься до цілої української громади у вільному світі, щоб протиставилася тому новому нападові на українську людину.

Ведуча нарадами **Ґльорія Пашен** відкрила дискусію над звітом головного редактора.

Д-р М. Куропась запитав ред. З. Снилика, чи він вичуває з телефонічних розмов, з листів і статтей, які надходять до редакції, яка є настанова української громади до УНСоюзу і його ролі і позиції в ній, як наприклад, його участь у Комітеті за Правопорядок в УККА. Яка є загальна опінія громадян в терені про УНСоюз і чи та опінія змінилася за останні роки.

Ред. З. Снилик сказав, що на підставі свого 21 і пів річного досвіду, як редактора — спершу „Українського Тижневика", а опісля „Свободи" — може ствердити, що українські організації, як місцеві, так і крайові, вважають, що без співучасти УНСоюзу і розголосу у „Свободі" їхня акція не була б успішна. Як приклад навів пластову групу, яка влаштовує кожного року в Іст Четгемі спортовий табір. Ця група відвідала редакцію „Свободи" і просила, щоб написати дещо про ті табори, бо саме минає 10 років з часу, як Пласт їх влаштовує. Відносно конфлікту, який заіснував у громаді та участи УНСоюзу в Українській Американській Координаційній Раді сказав, що відчувається, що переважаюча більшість людей хоче, щоб у громаді дійшло до згоди. Він не чув у телефонічній, чи особистій розмові, чи у листуванні, докорів і негодувань з приводу участи УНСоюзу в Комітеті за Правопорядок в УККА. Є очевидним, що коли не дійде до згоди, треба, щоб постала установа, яка репрезентувала б назовні всі ті організації, які вийшли з Конґресу УККА. Редакція „Свободи" не завважила, щоб розкол в УККА мав неґативний вплив на життя і працю поодиноких організацій. Вони є дальше активні, їхня праця йде втертим шляхом, що можна ствердити зі сторінок, що їх поміщує „Свобода". На його думку, на підставі дописів, що напливають до редакції, життя в поодиноких громадах пожвавлюється і набирає нових розмірів.

В. Квас сказав, що він зачував багато розмов, що головний редактор не пише редакційних статтей. Підкреслив, що він в те не вірить і тому просить, щоб редактор відповів тут, чи він пише редакційні статті. А якщо ні, то які на це складаються причини. В дальшому порушив брак реклями Союзівки в часі її повного сезону. Всі дописи, які появляються в тому часі, виглядають припадкові, а не фахові і не спрямовані на рекляму для Союзівки. Про Союзівку треба багато більше писати і її реклямувати, бо вона робить для української громади велику і позитивну роботу.

В. Пастушок на вступі подякував редакторові за повну співпрацю, яку він мав і має, як новий член Головного Уряду, і висловив ґратуляції йому і членам редакції за їхню працю. Запропонував, щоб у „Свободі" появлялася два-три рази до року окрема сторінка, присвячена справам УНСоюзу, плянам забезпечення, які має УНСоюз для своїх членів, які користі мають члени, будучи забезпечені в УНСоюзі. Також бодай раз у році повинна б появитися у „Свободі" сторінка Союзівки. Такі сторінки були б доброю пропаґандою як для УНСоюзу, так і Союзівки.

З. Снилик на питання В. Кваса відносно того, хто пише редакційні статті, сказав, що у редакції є розподіл праці для кожного редактора, а при тому кожний з них мусить знати працю всіх інших редакторів, щоб на випадок недуги одного з них, чи вакацій, міг виконувати дану працю. Це саме відноситься і до нього. Щодо дописів про Союзівку, то він був той, що найбільше писав про Союзівку і про всі імпрези, що в часі сезону там відбувалися, про всі табори, спортові змагання, курси і т.п. На його думку, „Свобода" добре і достатньо пише про Союзівку, але то не значить, що не можна писати ще більше і краще. З огляду на те, добре було б мати на Союзівці в часі літа окремого дописувача-колюмніста, який постійно писав би про всі події, що там відбуваються. За такою людиною варта б шукати між працівниками, які голосяться на працю літом на Союзівці. Відносно окремих сторінок у „Свободі", що дораджував В. Пастушок, сказав, що він є впевнений в тому, що С. Гавриш дуже радо погодиться виготовити раз на 6 місяців таку сторінку, а теж можна буде зладити сторінку „Союзівки", коли управитель Союзівки Ю. Прокопець, при допомозі В. Кваса, зберуть матеріяли і знімки для цього. Тоді вона може появитися перед відкриттям сезону на Союзівці, як це завжди було в минулих роках. В останніх роках „Свобода" висилала ред. Людмилу Волянську на Союзівку для підготови таких сторінок.

Д-р Я. Падох запитав, чи „Свобода" має свого репортера, який шукав би за вістями для неї, тобто, щоб був присутній на різних імпрезах, з'їздах, що відбуваються і т.п. та писав би про це до „Свободи". Йому здається, що такого репортера має „Український Тижневик", бо там появляється цілий ряд професійно зладжених репортажів з різних з'їздів, чи нарад. Газета є цікавою тоді, коли вона має добрих репортерів. Над потребою прийняття на працю такого репортера повинна б застановитися Екзекутива.

В. Пастушок дав внесок на прийняття звіту ред. З. Снилика. Внесок піддержали А. Кейбіда і В. Квас. Заряджено голосування і звіт прийнято одноголосно.

Ведуча нарадами **Ґльорія Пашен** попросила до звіту редактора „Українського Тижневика" Рому Гадзевич. Перед уділенням їй слова, вона висловила ґратуляції і признання Ромі Гадзевич за дуже добру працю.

9в Звіт головного редактора „Українського Тижневика" Роми Гадзевич

The highlight of the year covered by this report (May 1982 to May 1983) was The Weekly's Special Issue on the Great Famine in Ukraine 1932-33 published on March 20, 1983. Since the Ukrainian community throughout the free world was to observe the solemn 50th anniversary of this genocide, The Weekly had pledged to focus attention on the Great Famine throughout 1983. Then, Dr. Myron B. Kuropas suggested that we publish a single issue devoted in its entirety to the Great Famine because such an issue could then be used to promote awareness of the famine among non-Ukrainians — especially among public officials and the media — as well as to remind Ukrainians of this national tragedy.

Agreeing wholeheartedly with Dr. Kuropas on the need for such an issue, we set about searching for the right mix of materials that should be published in this issue. Dr. Kuropas promised and came through with an excellent article on the press cover-up of the Great Famine, as well as with statements of concern from ethnic and community leaders, and a letter from Sen. Charles Percy, chairman of the Senate Committee on Foreign Relations.

We at The Weekly sought and found eyewitness accounts, original press reports and scholarly documentation, and we obtained Dr. Robert Conquest's progress report on the Ukrainian National Association/Harvard Ukrainian Research Institute-sponsored monograph on the Great Famine. We were also able to arrange an interview with Dr. James Mace, Dr. Conquest's junior collaborator, and we prepared a story on the only monument to the victims of the famine, St. Andrew's Memorial Ukrainian Orthodox Church. In the end, we had much more material than we could possibly fit into one issue of The Weekly, and we will be using this material during the remainder of the year.

The response to the issue has been overwhelming, so much so that the issue has now gone through three printings. The first printing consisted of 22,000 copies: 20,000 were mailed to all Weekly and Svoboda subscribers, and an additional 2,000 were printed to cover possible orders for additional copies of this issue. The 2,000 copies were quickly disseminated. A second printing of 6,000 copies was prepared in April, and a third printing, another 6,000 copies, was prepared in May.

As of the end of May, orders for 11,704 copies of this special issue of The Weekly were received, and the copies have been mailed to individuals and organizations throughout the United States and Canada. Many of these copies have been used in conjunction with local commemorations of the Great Famine anniversary and as information for the news media.

We continue to receive orders of this special issue, and we will continue to fill these orders and print additional copies as the need arises. Copies of the special issue have been provided free of charge by the UNA as a public service. At first the UNA was covering postage costs, too, but when we saw the number of orders coming in — and many of them were bulk orders for 100, 200, 500 or even 1,000 copies — we began billing the persons or organizations placing orders for postage costs.

I bring this up to point out that we're not capitalizing financially on this special issue; in fact, we're losing money. But, it is all for a good cause, and we believe that dissemination of this special issue manifests once again Batko Soyuz's largesse and commitment to the Ukrainian community at large.

SPECIAL ISSUES

The Great Famine issue was not the only special issue prepared by The Weekly staff during the report period.

The November 7, 1982, issue of The Weekly was dedicated to the Ukrainian Helsinki Group members on the occasion of the sixth anniversary of the group and the proclamation by President Ronald Reagan of a day in tribute to these courageous rights activists.

On December 11, 1982, The Weekly released an additional Saturday issue that was devoted to the 1982 UNA scholarship recipients.

On December 26, 1982, the annual year-ender issue, titled "1982: a look back," was published.

MAJOR STORIES

The major stories covered by The Weekly during the 1982 report period were: the UNA's 30th Convention and Vice President George Bush's major policy address delivered at the convention; the Rutgers University conference on "The USSR and Eastern Europe as Reflected in American Education: Facts and Fallacies"; the House of Representatives and Senate resolution on Ukrainian Helsinki Group Day and the presidential proclamation of the day; and the 40th anniversary of Metropolitan Mstyslav's episcopacy.

Also reported on were: the real E.T. Pat Bilon; the "Ukrainian Woman in Two Worlds" conference; Plast's 70th anniversary jamboree; Allan A. Ryan's appearance at the annual meeting of the Ukrainian American Bar Association; and Ukrainian Helsinki Group Day events in New York and Washington.

The major stories covered this year included: the formation and work of the National Committee to Commemorate Genocide in Ukraine 1932-33; and observances of the Great Famine anniversary throughout North America, most notably the national memorial service in South Bound Brook, N.J., at the Ukrainian Orthodox Center.

Among the continuing stories covered during the report period were: merger talks between the UNA and the Ukrainian Fraternal Association; the activity of the Committee for Law and Order in the UCCA, which has now become the Ukrainian American Coordinating Council; repressions directed against rights activists in the Soviet Union and particularly in Ukraine; the freedom fighters' struggle in Afghanistan; events in Poland; and the marathon Helsinki review conference taking place in Madrid.

FEATURES

The Weekly continued to bring its readers the following regular columns: "Panorama of Ukrainian culture in the Big Apple" by Helen Perozak Smindak; "Ukrainian hockey update" by Ihor N. Stelmach; "Sounds and views" by Roman Sawycky; and "A glimpse of Soviet reality" by Dr. Roman Solchanyk.

Other features included: "Book notes," "Preview of events," "Notes on people," "Dissident profile," "News and views," letters to the editor, reviews of art and music, a regular UNA page that includes the biweekly "Fraternally yours" column by UNA fraternal activities coordinator Marta Korduba, and periodic pages of the Media Action Coalition.

Among the more noteworthy special features were: associate editor George B. Zarycky's review of "Memoirs" by Petro Grigorenko; editor Roma Hadzewycz's article on St. Andrew's Memorial Ukrainian Orthodox Church and its initiator Metropolitan Mstyslav; and assistant editor Marta Kolomayets's weekly summaries of news on the Great Famine published in Svoboda, and later The Weekly, in 1932-33.

The Weekly was also happy to bring its readers scholarly works by Drs. James Mace, Dana Dalrymple, John Reshetar, Peter Potichnyj and his collaborator Howard Aster, as well as commentary by Drs. Myron B. Kuropas, Bohdan Cymbalisty, Frank Sysyn, Martha Bohachevsky-Chomiak and others.

ACHIEVEMENTS

Our biggest achievement during the report period was, without a doubt, the special issue on the Great Famine. The Weekly also prides itself on having been instrumental, along with the Media Action Coalition, the UNA and Ukrainian librarians, in securing the agreement of the Library of Congress to review its subject headings categories. In addition, by printing a commentary by the Lithuanian ELTA Information Bulletin and its own commentary on the Map of Freedom, The Weekly pointed out the erroneous use of the term "nation" in Freedom House's annual review of "free, partly free and not free nations." Thus, The Weekly succeeded in eliciting a response from Freedom House and its assurances that the term "nation" would be replaced in future Maps of Freedom by the term "country."

We are pleased to report that The Weekly has been cited by two congressmen. In a letter to the editor, Rep. Don Ritter of Pennsylvania said that The Weekly is "one of the best sources of the facts and analysis of what's really happening in Ukraine," and he reported that he had submitted The Weekly's editorial titled "Soviet treaty treachery" into the Congressional Record of April 24. Rep. Frank J. Guarini of New Jersey commended The Weekly in remarks inserted into the Congressional Record on May 12. He noted that The Weekly does "an excellent job of keeping the flame of freedom for Ukraine alive" and that it makes "all Americans aware of the importance of the freedom we have." He went on to point out that The Weekly's editors "have been very important to the community" in the commemoration of the Great Famine anniversary.

POSTSCRIPT

I have already mentioned the names of The Weekly editors; and I would like to mention two more persons who are invaluable to the operation of The Weekly: our typesetter Awilda Arzola and our paste-up person Hilary Zarycky.

It should also be noted here that in October of this year The Weekly will mark the 50th anniversary of its founding. We at The Weekly believe that the best way to observe this anniversary would be to increase the number of subscribers, and we ask all Supreme Assembly members and UNA'ers to help us promote The Weekly by telling others about what we believe is a unique product.

In conclusion, I would like to thank my co-workers and the Supreme Executive Committee for their support and understanding, and to assure all UNA'ers that The Weekly will continue to serve the Ukrainian community in the tradition established by its first editor, Stephen Shumeyko.

Рома Гадзевич подякувала за так гарне і приязне впровадження її і підкреслила, що ті гарні успіхи, що має „Український Тижневик", треба завдячувати теж членам редакції — Юрієві Зарицькому і Марті Коломиєць.

„Український Тижневик" є газетою для всіх, не тільки молоді, чи для тих, що не читають по-українському; вона є для всіх тих, що цікавляться подіями в українській громаді, як теж подіями і темами, які цікавлять і турбують нашу громаду. Редакційний склад „Віклі" („Українського Тижневика") вважає, що тижневик є доброю газетою, але вони всі стремлять до постійного її покращання. Їм залежить на тому, щоб усі члени УНСоюзу передплачували „Віклі", бо під цю пору число передплатників є досить мале — всього 6,000. Редакційний склад є знаменитий — Юрій Зарицький є співредактором, а Марта Коломиєць є асистентом-редактором. Вони всі спільно і гармонійно працюють — пишуть вістки, редаґують статті, роблять ломку газети, а теж занимаються фотографіями. Під час літа в редакції працює молодий студент з Канади Михайло Боцюрків. Великою допомогою у праці є постійні кореспонденти і громадські діячі. Однак є побажаним мати ще більше зв'язків з поодинокими громадами, головно з Відділами УНСоюзу. Відділи, як такі, майже не присилають вісток з їхньої діяльности. Про працю Окружних Комітетів появляються вістки у „Свободі" і редакція „Віклі" перекладає їх на англійську мову та поміщує на своїх сторінках. Замало контакту з Канадою — треба б було знайти там постійних кореспондентів, які писали б про українську громаду в Канаді. Всі надії покладають тепер на М. Боцюркова, який після літа повертається до Канади і, можливо, постачатиме „Віклі" такими дописами.

Звернулася до присутніх з проханням, щоб присилали дописи про події в їхніх громадах.

Ґльорія Пашен відкрила дискусію над звітом Роми Гадзевич.

Олена Олек-Скатт сказала, що дуже часто появляються у „Віклі" дописи про успіхи різних людей, які в багатьох випадках не є членами УНСоюзу. На її думку, до таких людей треба звертатися і записувати їх у члени.

В. Пастушок підкреслив повну співпрацю і кооперацію редакційного складу „Віклі" з ним і висловив ґратуляції за високий рівень тижневика.

Інж. С. Куропась висловив свою похвалу і ґратуляції тижневикові за його високий рівень.

А. Кейбіда долучився до своїх передбесідників і вислови ґратуляції за незвичайно вміле редаґування тижневика, а зокрема дав признання за число, яке було присвячене 50-літтю Великого Голоду в Україні. Примірники цього числа вислано до різних державних і стейтових бюр і в той спосіб видатно поінформовано різних людей про цю страшну і трагічну подію. Дораджував, щоб і надальше висилати примірники того видання різним чинникам, а теж, щоб висилати „Віклі" кожного тижня до бюра губернатора стейту Ню Джерзі, конґресменам, етнічним дорадникам і т.п. і в той спосіб постійно інформувати їх про події в українській громаді.

Т. Максимович сказав, що він, як учитель українських народніх танків в околиці Маямі, Фльорида, долучує похвали для „Віклі" своїх учнів, які радо його читають. Висловив бажання, щоб і старші члени УНСоюзу стали його передплатниками і читачами.

Д-р М. Куропась подібно, як і його передбесідники, висловив своє велике вдоволення з „Віклі" і сказав, що з ким він не говорив би в Чікаго, кожний говорить з признанням про тижневик. Є загальна опінія, що „Віклі" є найкраще редаґований етнічний англомовний тижневик в цілій Америці. На його думку, число „Віклі", присвячене 50-літтю Великого Голоду в Україні, є чи не найкращим виданням „Віклі" за останніх 50 років. Ствердив, що Рома Гадзевич є дуже працьовита і віддана справі редакторка, тож заслуговує на повну піддержку членів Головного Уряду УНСоюзу.

Сен. П. Юзик сказав, що він долучується теж до того цілого ряду похвал для „Віклі". Він дуже радо і з цілою приємністю та зацікавленням його читає. В ньому є подані і дуже інтересно зреферовані всі важливіші справи, які відносяться не тільки до самих українців, але до всіх громадян Америки й Канади. У „Віклі" є заторкнені такі справи, які ніколи не були порушувані у „Свободі". І за це він дає признання Ромі Гадзевич. Він повністю погоджується з тим, що „Віклі" треба поширювати в Канаді і ствердив, що в тому напрямі нічого не робиться і не говориться на зборах Окружних Комітетів, чи Відділів УНС. В дальшому підкреслив, що редакційні статті у „Віклі" є дуже добрі, вміло написані, дуже логічні й інформативні. Вони не є задовгі — він є переконаний, що ніхто не хоче читати довгої редакційної статті. Дуже доброю думкою є мати дві або й три редакційні статті на різні теми — це власне практикує „Віклі".

Відносно Михайла Боцюркова, який тепер працює у „Віклі", сказав, що він є сином проф. Богдана Боцюркова, специяліста релігійних справ у Совєтській Україні. Молодий Боцюрків є головою Канадської Української Студентської Громади і взагалі є дуже активний в українській громаді в Канаді. Можна сподіватися, що він буде постачати для „Віклі" матеріяли — дописи про життя української громади в Канаді. Підкреслив, що він радше читає короткі дописи у „Віклі", як довгі, які появляються у „Свободі". Ромі Гадзевич належиться признання за те, що „Віклі" є редаґоване професійно і тим самим стоїть на високому рівні.

Текля Мороз старалася оправдати тих членів УНСоюзу з Канади, які не передплачують „Віклі", мотивуючи, що члени УНС в Канаді є переважно україномовні і в більшості передплачують „Свободу".

Ґеновефа Жеребняк на вступі висловила теж своє признання і похвалу ред. Ромі Гадзевич за високий рівень „Українського Тижневика". Запиталася, чи наступного жовтня 1983 р. появиться окреме число „Віклі", яке буде присвячене 50-літтю цього тижневика. Також просила, щоб редактор поінформувала її, чи „Віклі" плянує дослідити працю Ліґи Української Молоді Північної Америки. Багато її членів ще є дальше активні в українській громаді. Добре було б показати читачам, який вклад дали члени Ліґи у розвиток українського громадського і культурного життя в Америці. Члени Ліґи Української Молоді Північної Америки заплянували на листопад 1983 року свою зустріч з нагоди 50-ліття і було б вказаним, щоб „Віклі" присвятило Лідзі відповідне місце на своїх сторінках.

Рома Гадзевич, відповідаючи Олені Олек-Скатт сказала, що „Віклі" має договір з Організаційним Відділом, що коли особа, про яку був допис у „Віклі", не є членом УНСоюзу, то тоді треба написати до неї листа зі запрошенням вступити в члени УНСоюзу.

Подякувала В. Пастушкові, А. Кейбіді і Т. Максимовичеві за їхні приязні слова, а при тому сказала, що не знає, що можна зробити, щоб заохотити старших членів до передплати „Віклі". На її думку, треба переконати читачів, що „Віклі" є окреме від „Свободи", що в ньому є матеріяли, яких немає у „Свободі", і може тоді вони зрозуміють, яка є різниця і зачнуть передплачувати тижневик.

Д-рові М. Куропасеві подякувала за признання з приводу видання окремого числа, присвяченого річниці 50-ліття Великого Голоду в Україні, але при тому сказала, що в тому була і його велика заслуга і допомога.

Сен. П. Юзикові відповіла, що кількість передплатників у Канаді збільшається, але дуже поволі, може навіть западто поволі. На її думку, щоб одержати більше передплатників, треба багато і широко про „Віклі" писати і ширити добру пропаґанду. Вона рахує на допомогу М. Боцюркова, бо він має зв'язки і є активний в українській канадській громаді. Подякувала сен. П. Юзикові за його позитивні інформації про М. Боцюркова.

Теклі Мороз відповіла, що „Віклі" є цілком відмінне від „Свободи" і цих двох публікацій не можна порівнювати.

Ґеновефі Жеребняк заявила, що одне із жовтневих чисел „Віклі" вони плянують частинно присвятити відміченню 50-ліття Ліґи Української Молоді Північної Америки.

Олена Олек-Скатт дала внесок, щоб прийняти звіт редактора „Українського Тижневика" Роми Гадзевич. Її піддержали А. Кейбіда і Р. Татарський. Звіт прийнято одноголосно.

Марія Чучман, яку нехотячи поминено під час дискусії над звітами ред. „Свободи" і „Українського Тижневика", попросила голосу. Сказала, що як у „Свободі", так і у „Віклі" відчувається брак статтей на медичні теми. Запиталася, чи редактори поробили заходи, щоб почали появлятися статті на ці теми. Теж порушила справу посмертних вісток у „Свободі" і ствердила, що вони є дуже довгі та для загалу читачів нецікаві. Редакція повинна їх скорочувати.

На тому заступниця головного предсідника **Ґльорія Пашен** закрила наради о год. 1-ій по полудні.

П'ЯТИЙ ДЕНЬ НАРАД

П'ятниця, 10-го червня 1983 р.

РАННЯ СЕСІЯ — год. 9:30 рано

11. ЗВІТИ КОМІСІЙ І СХВАЛЕННЯ РЕКОМЕНДАЦІЙ

Головний предсідник д-р І. Флис відкрив наради і повідомив, що на порядку нарад є звітування поодиноких Комісій. Він попросив до слова головного секретаря В. Сохана до Звіту Стипендійної Комісії.

ЗВІТ СТИПЕНДІЙНОЇ КОМІСІЇ

Секретар Стипендійної Комісії **В. Сохан** відчитав протокол засідання цієї Комісії:

ПРОТОКОЛ

засідання Стипендійної Комісії Українського Народного Союзу, яке відбулося в неділю, 5-го червня 1983 року на оселі Союзівка в Кергонксоні, Н.Й.

Участь в нарадах цього засідання взяли: д-р Іван Флис, д-р Мирон Куропась, сен. Павло Юзик, Гльорія Пашен, Володимир Сохан, Уляна Дячук, Степан Гавриш, д-р Богдан Гнатюк, мгр Іван Геврик, інж. Анатолій Дорошенко, проф. Тарас Шмагала, Євген Іванців і ред. Зенон Снилик.

Проводив цими нарадами Стипендійної Комісії д-р І. Флис, реферувала справи, після докладної перевірки одержаних прохань про стипендії, Уляна Дячук, а секретарював В. Сохан.

Разом вплинуло до Головної Канцелярії 177 прохань про стипендії, в тому 104 від студентів та 73 від студенток. Всі фонди на розподіл стипендій виносили $49,750. На цю суму склалися такі дотації: УНСоюз — $21,000, Корпорація Дому УНСоюзу — $15,000, Фундація Волка — $8,000, прихід з розпродажу святочних карток — $5,000 та Фундація ім. Романа Слободяна — $750.

Стипендійна Комісія докладно розглянула предложені прохання про стипендії, беручи до уваги матеріяльну потребу студентів, їхні успіхи в науці та активність в українській громаді, та вирішила запропонувати Головному Урядові до затвердження наступний розподіл стипендій:

Ім'я та прізвище студента	Відділ	Сума
Юрій Лібер (стипендія Волка)	452	$1,000
Данило Дмитриків (стипендія Р. Слободяна)	165	750
Стефан Сорока	445	700
Мирослав Ціздин	55	700
Карен Ольга Максимович	368	600
Марко В. Варениця	444	500
Стефка Доляк	184	500
Марія Дольницька	434	500
Христина Кеба	163	500
Оксана Н. Ласовська	397	500
Богданна Левицька	66 і 437	500
Мирослава Лобур	358	500
Тарас Махлай	346	500
Андрея Одежинська	153	500
Михайло Панасюк	397	500
Оксана М. Пищ	458	500
Карло Собенко	353	500
Ніна Л. Волчастий	163	400
Анна Воробій	53	400
Христина Галайділа	362	400
Аскольд Горацький	430	400
Любомира Завадівська	240	400
Андрея П. Карбівник	83	400
Григорій Кочубка	265	400
Василь Манько	163	400
Марійка Марків	414	400
Марія І. Одежинська	216	400
Марія Паласюк	163	400
Патриція Папінчак	276	400
Уляна Плавущак	432	400
Шерил Е. Родерік	177	400
Михайло Стецевич	348	400
Леся Телега	437	400
Іван Тимків	240	400
Христина Тимків	240	400
Ольга Трипупенко	424	400
Дарлін Циц	180	400
Христина Ракоча Цвіль	105	400
Надія Чорній	399	400
Соня О. Ярко	47 і 170	400
Тарас Яцишин	222	400
Йосиф Валчонський	47	300
Надія Воробій	53	300
Павло Ґлушко	8	300
Марія Голуб	345	300
Ярема А. Дашко	472	300
Микола Дворський	281	300
Анна Демчар	13	300
Богдан Демчар	13	300
Марія Демчар	13	300
Саллі А. Дідович	421	300
Іван Довжицький	271	300
Наталія Дула	163	300
Річард Ендрас Мороз	281	300
Ірена Івасишин	200	300
Єлейн Клявін	276	300
Андрій Косач	379	300
Марія А. Косач	106	300
Остап Корчмарик	116	300
Христина Лапичак	27	300
Марія Ліщак	230	300
Віра Мамчур	12	300
Олександра Мартиненко	245	300
Дарсі Марцінюк	502	300
Марія Матієвич	153	300
Христина Мізь	371	300
Дарія Мир	479	300
Оксана Михайлюк	216	300
Таня Мішанчук	17	300
Роберт Михальський	155	300
Дарія Новиковська	276	300
Гелен Андрій Оресік	63	300
Ірена А. Оринчак	233	300
Андрій Останчук	360	300
Ніна Пацовська	32	300
Адріяна Петрина	346	300
Джоен Поступак	7	300
Андрій Почтар	76	300
Марія Почтар	76	300
Богдан Прибила	39	300
Мирон Сенчишак	120	300
Степан Сидорович	299	300
Марія Смага	317	300
Іван Спяк	13	300
Петро Стасюк	360	300
Оксана Товпаш	59	300
Анна Федоровська	14	300
Таня Фотій	444	300
Ольга Ходоба	86	300
Стефанія Цегельська	47	300
Тиміш М. Чайківський	79	300
Діяна М. Шевчук	13	300
Володимир Яремчук	361	300
Надія Ю. Якимів	277	300
Ольга Т. Ярко	47 і 170	300
Лідія Яцусь	372	300
Богдан Троян	114	250
Оксана Андрусяк	442	200
Жен А. Білинська	191	200
Орест Гаркач	233	200
Ліда Х. Гевка	430	200
Христина Гладиш	292	200
Тод Гунияра	78	200
Маркіян Гуцал	345	200
Катерина М. Ґайдало	93	200
Ярослав Ґалуґа	316	200
Віра Дравущак	47	200
Едвард Дубик	48	200
Андрій Жура	82	200
Зірка Іванців	321	200
Юрій Капітанець	174	200
Олівер Ковач	59	200
Ігор Кольцьо	316	200
Тарас Кольцьо	316	200
Наталка Куйбіда	86	200
Діна О. Кучкуда	368	200
Ілля Лабунька	105	200
Михайло Левко	170	200
Ліда Лисиманко	473	200
Павло Лоза	397	200
Лідія Лушпинська	472	200
Джанні Марцінюк	502	200
Елейн Мельник	161	200
Ігор А. Мельник	424	200
Оксана Мельник	139	200
Лідія Мир	479	200
Марта Михайлюк	216	200
Олег Б. Мудрий	423	200
Богдан Небеш	222	200
Марія Овад	235	200
Наталія Овад	235	200
Марта Ощудляк	353	200
Люба Паласюк	163	200
Ґері Перко	230	200
Михайло Петрів	461	200
Михайло Сенчишак	458	200
Данута Срока	47	200
Степан Стець	271	200
Ганя Сурмай	15	200
Марія Тарасюк	59	200
Михайло Халупа	283	200
Кетлін Шеремета	247	200
Наталка Бендюк	337	100
Степан П. Берчук	158	100
Данило Білак	432	100
Віра Л. Боднарук	146	100
Йоанна Бучко	254	100
Михайло Л. Ганущак	127	100
Христина Ґалуґа	316	100
Юрій Ґалуґа	316	100
Іван Дрозд	137	100
Карен Еванс	305	100
Лідія Жук	349	100
Тоска Кекіш	379	100
Анастазія Лоза	397	100
Андрій Лозинський	238	100
Тамара Лой	245	100
Ольга Маслій	45	100
Степан Медвідь	88	100
Іван Міско	139	100
Марія Міско	139	100
Сандра Дж. Мусял	238	100
Михайло Муць	361	100
Кляpет Муць	361	100
Стефанія Перецька	292	100
Тарас Перецький	292	100
Андрій Петрів	461	100
Антін Рибак	47	100
Браєн П. Рибак	47	100
Люся Рибак	47	100
Стефанія Савицька	88	100
Мішел Сисак	347	100
Христина Струмінська	25	100

Підсумки розподілу стипендій

1 X	$1,000	$ 1,000
1 X	750	750
2 X	700	1,400
1 X	600	600
12 X	500	6,000
24 X	400	9,600
55 X	300	16,500
1 X	250	250
45 X	200	9,000
31 X	100	3,100
173		$48,200
Випусники трьох українських середніх шкіл		$1,500
		$49,700

Т. Шмагала поставив внесок, щоб прийняти звіт Стипендійної Комісії та затвердити запропонований розподіл стипендій. Його внесок піддержав Є. Іванців, після чого цей звіт Стипендійної Комісії прийнято і затверджено її пропозицію розподілу стипендій одноголосно.

РЕЗОЛЮЦІЇ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ

Комісія розглянула цілий ряд пропозицій для скріплення діяльности Організаційного Відділу і запропонувала наступні резолюції:

1. Встановити мету цьогорічної організаційної кампанії на 3,000 нових членів, забезпечених на загальну суму 10 мільйонів долярів;

2. Докласти всіх можливих старань, щоб заанґажувати бодай двох обласних організаторів на терені ЗСА і бодай одного на терені Канади, при чому рекомендується заанґажувати бодай одну обласну організаторку;

3. Головний Уряд стверджує, що одним із головних завдань керівника братської діяльности повинна бути допомога в праці Організаційного відділу і в цій свідомості повинна бути плянована і ведена його (її) діяльність;

4. Подбати, щоб обласні організатори співпрацювали також з головними урядовцями в їх областях і спільно плянували свою працю;

5. Для пожвавлення організаційних зусиль та збільшення їх успіхів слід зокрема:

а) На окружних зборах та при подібних інших союзових і загальногромадських нагодах висвітлювати союзовий фільм „Забезпечення — плюс" та „За стерном долі". Для цього треба подбати про достатню кількість копій цих фільмів;

б) Подбати про нові реклямові брошурки і афіші та розмістити їх в українських установах і крамницях;

в) Видавати у „Свободі" і „Українському Тижневику" українською і англійською мовами атрактивні сторінки УНС;

г) Подбати, щоб окружні і відділові управи вдержували зв'язки з громадськими організаціями, зокрема професійними, щоб під час їх зібрань та імпрез мали можливість і нагоду інформувати їхніх членів про багатобічні користі із забезпечення в УНСоюзі;

ґ) Під час більших громадських імпрез давати оголошення УНСоюзу, включно з афішами, радіовими передачами тощо;

д) Дбати про все нові і свіжі та актуальні тексти для радіопередач і перевіряти, чи їх передається, а також перевірити, на яких програмах поплачується продовжувати такі передачі;

е) Відновити висилку до розпорядження відділових секретарів гратуляційних карточок для вшановування членів з різних нагод;

6. Використовувати публікації й імпрези з нагоди ювілеїв „Свободи" й „Українського Тижневика" та журналу для дітей „Веселка" для скріплення організаційних акцій;

7. З уваги на ріст цін, зокрема бензини і пошти, збільшити на піввідсотка винагороду відділовим секретарям;

8. Зарахувати грамоту ТР-65 до категорії грамот життєвого забезпечення;

9. Визначити такі бонуси для Округ: по 3 дол. за кожного нового члена, забезпеченого життєвим забезпеченням, якщо Округа виконає свою організаційну квоту на 100 і більше відсотків; по 2 дол., якщо квота буде виконана на 75 відсотків до 99 відсотків, та по 1 дол., якщо квота буде виконана на менше, як 75 відсотків;

10. Влаштувати на Союзівці окрему кімнату з виставкою інформативних матеріялів про УНС та про його працю і заслуги для членів, громади і народу, та запрошувати до цієї кімнати гостей Союзівки.

Звіт з праці Організаційної Комісії склав її голова **д-р Я. Падох**, який також відчитав пропоновані резолюції.

В. Гавриляк дав пропозицію прийняти резолюції, а В. Пастушок його піддержав. Резолюції прийнято одноголосно.

РЕЗОЛЮЦІЇ ДЛЯ ДОБРА ОРГАНІЗАЦІЇ

Схвалені на пропозицію Головної Контрольної Комісії

Головний Уряд УНС доручає Головному Екзекутивному Комітетові:

1. Збільшити дивіденду для членства УНСоюзу;

2. Перевести ревізію вкладок грамот термінового забезпечення, згідно з плянами головного секретаря;

3. Перейти на нову компюторську систему в діловодстві УНСоюзу, як це подано у звіті головного секретаря;

4. Здійснити плян створення Культурної Фундації УНСоюзу.

5 Заанґажувати до праці постійних організаторів в Америці та в Канаді, згідно з плянами головного організатора;

6. Виплачувати дієти та кошти подорожей згідно з постановами статуту УНСоюзу;

7 Перевірити виконання конвенційних резолюцій.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ДОБРА ОРГАНІЗАЦІЇ

Схвалені на пропозицію Головної Контрольної Комісії

1. Призначити на гіпотечні позички-морґеджі для членів принайменше один мільйон долярів в Америці та півмільйона в Канаді;

2 Впровадити нові грамоти забезпечення, згідно з плянами головного секретаря;

3. Прослідити можливості задержування дивіденд членів для їх акумуляції;

4. Заанґажувати молоді сили до організаційної праці на пости інструкторів, секретарів та організаторів;

5. Примістити на видному місці на Союзівці таблицю із списком усіх членів Головного Уряду УНСоюзу.

РЕЗОЛЮЦІЇ КОМІСІЇ ДЛЯ СПРАВ КУЛЬТУРИ

Схвалені на пропозицію Комісії для культурних справ

Головний Уряд УНС зобов'язує Головний Екзекутивний Комітет:

а) Завершити в недалекій майбутності оформлення Культурної Комісії УНС згідно з попередніми рішеннями і ухвалами, та

б) Зобов'язати ту Комісію розглянути основні культурні завдання, потреби і можливості та скласти основний плян їх здійснювання на довшу і коротшу мету.

РЕКОМЕНДАЦІЇ У ВИХОВНО-ДОСЛІДНИХ СПРАВАХ

Схвалені на пропозицію Виховно-дослідної комісії

Головний Уряд УНСоюзу рекомендує Головному Екзекутивному Комітетові:

1. Дбати про освідомлювання американських громадян, зокрема крайових, стейтових і місцевих урядових лідерів, щодо проблем і справ, які є близькими і життєво важливими для українських американців;

2. Приготовляти, видавати і поширювати друковані матеріяли на теми, що ними зацікавлена українсько-американська громада;

3. Координувати досліди проблем, що стосуються українсько-американської громади;

4. Співпрацювати з іншими американськими етнічними групами у підтримці справ спільного зацікавлення.

Покликаючись на пропозиції д-ра Богдана Цимбалістого, висловлені перед делеґатами 30-ої Конвенції УНС, Головний Уряд УНСоюзу рекомендує Головному Екзекутивному Комітетові створення Виховного Фонду УНСоюзу для піддержки українським школам і літнім таборам молоді, молодечим організаціям, поодиноким батькам, що не є в стані оплачувати навчання своїх дітей в українських школах, чи посилати дітей до таборів, на вишкіл учителів, на видавання виховних матеріялів та інших заходів для виховання нашої молоді.

Такий Виховний Фонд складався б з добровільних пожертв громадян. Конвенція рекомендує, щоб члени УНСоюзу платили добровільно по $5.00 від родини щороку. Головний Уряд УНС, покликаючись на рекомендацію 30-ої Конвенції УНС, доручає секретарям Відділів ці пожертви збирати і посилати їх до Головної Канцелярії УНСоюзу, а редакції „Свободи" доручає заохочувати всіх громадян складати пожертви до цього Фонду.

РЕКОМЕНДАЦІЇ В ЖІНОЧИХ СПРАВАХ

Схвалені на пропозицію Комісії для жіночих справ

Головний Уряд УНС рекомендує Головному Екзекутивному Комітетові:

1. Заохочувати Відділи і членів УНС до активної участи в акціях для вшанування жертв Великого Голоду в Україні 50 років тому, плянуючи в потребі відповідні жалобні програми та використовуючи доступні друковані матеріяли, зокрема видання „Українського Тижневика" з 20-го березня ц.р.;

2. Пригадувати членству, щоб вписували і забезпечували в УНСоюзі своїх дітей, внуків, рідних та приятелів;

3. Постійно пригадувати Відділам їх обов'язок допомагати повдовілим, сиротам і потребуючим, відвідувати та пам'ятати про недужих;

4. Продовжувати спонзорство двох потребуючих дітей — членів УНС у віці від 7 до 11 років, уможливлюючи їм участь у дитячому таборі на Союзівці на кошт УНС;

5. Пильнувати, щоби Відділи збирали прізвища й адреси дітей дошкільного віку для тримісячної безкоштовної висилки їм журналу „Веселка".

ГОЛОВНИЙ УРЯД УНС

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ

Головний предсідник
JOHN O. FLIS
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

Заст. головного предсідника
MYRON B. KUROPAS
107 Ilehamwood Drive
De Kalb, Ill. 60115

Гол. директор для Канади
Senator PAUL YUZYK
1839 Camborne Cresc.
Ottawa, Ontario
Canada K1H 7B6

Заст. головного предсідника
GLORIA PASCHEN
235 N. Aldine Avenue
Park Ridge, Ill. 60068

Головний секретар
WALTER Y. SOCHAN
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

Головний касир
ULANA M. DIACHUK
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

Головний організатор
STEFAN HAWRYSZ
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

WALTER KWAS
Soyuzivka, UNA Estate
Kerhonkson, N.Y. 12446

TEKLA MOROZ
345 36th Avenue
Lachine, Quebec
Canada H8T 2A5

ANDREW KEYBIDA
19 Rutgers Street
Maplewood, N.J. 07040

ANNA HARAS
1930 Greenleaf Street
Bethlehem, Pa. 18017

TARAS MAKSYMOWICH
1318 18th Street
Miami Beach, Fla. 33139

WASYL DIDIUK
142A Grenadier Road
Toronto, Ontario
Canada M6R 1R6

WILLIAM PASTUSZEK
9 So. Chester Road
Swarthmore, Pa. 19081

ROMAN TATARSKY
26786 Eureka
Warren, Mich. 48091

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР „СВОБОДИ":
ZENON SNYLYK
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

ГОЛОВНА КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ:

NESTOR OLESNYCKY
17 Garthwaite Ter.
Maplewood, N.J. 07040

ANATOLE DOROSHENKO
1664 Taurus
Cedarburg, Wisc. 53012

JOHN HEWRYK
327 McAdam Avenue
Winnipeg, Manitoba
Canada R2W 0B3

BOHDAN HNATIUK
535 Prescott Road
Merion Section, Pa. 19066

Very Rev. STEPHEN BILAK
10640 N.W. 2nd Avenue
Miami Shore, Fla. 33150

ГОЛОВНІ РАДНІ:

HELEN OLEK-SCOTT
7644 W. Rosedale Avenue
Chicago, Ill. 60631

TARAS SZMAGALA
10976 Tanager Trail
Brecksville, Ohio 44141

ANDREW JULA
15 Sands Avenue
Ambridge, Pa. 15003

JOHN ODEZYNSKY
3424 Division St.
Philadelphia, Pa. 19129

EUGENE IWANCIW
6138 N. 12th Street
Arlington, Va. 22205

WALTER HAWRYLAK
65 Simpson Road
Rochester, N.Y. 14617

ПОЧЕСНІ ЧЛЕНИ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНС:

MARIA CHUCHMAN
17 Austin Crescent
Toronto, Ontario
Canada

STEPHEN KUROPAS
3301 N. Newland
Chicago, Ill. 60634

JAROSLAW PADOCH
71 East 7th Street
New York, N.Y. 10003

GENEVIEVE ZEREBNIAK
1449 Redwood Avenue
Akron, Ohio 44301

ANNA CHOPEK
678 44th Street
Los Alamos, N.M. 87544

BOHDAN ZORYCH
18 Leland Avenue
Toronto, Ontario
Canada M8Z 2X5

WALTER ZAPARANIUK
1211 Downer Avenue
Utica, N.Y. 13502

MARY DUSHNYCK
2 Marine Avenue
Brooklyn, N.Y. 11209

JOSEPH LESAWYER
2643 Deer Path
Scotch Plains, N.J. 07076

РЕДАКТОР-ЕМЕРИТ:
ANTHONY DRAGAN
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

СЕКРЕТАР ДЕПАРТАМЕНТУ здоров'я і громадської обслуги Марґарет Геклер заявила кореспондентам, що у виборчому році не можна надіятись на жадну реформу медичних програм Медікейд і Медікер, але заощадження можна буде зробити і тим самим знизити дефіцит Уряду, якщо обидві палати Конґресу приймуть пропозиції президента Роналда Реґена, запропоновані ним у проєкті бюджету на фіскальний 1984-85 рік. Геклек є великим прихильником двопартійної співпраці у вирішуванні справ соціяльного і медичного порядку, бо тоді такі рішення мають більшу силу.

ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
Ukrainian Free University Foundation, Inc.
203 Second Avenue • New York, N.Y. 10003

ВШАНОВУЮЧИ СВІТЛУ ПАМ'ЯТЬ

померлих Дорогих Осіб — пожертвували на українську науку, стипендії, українські студії в УВУ слідуючі жертводавці:

Кротюк, Марія в св. п. мужа д-р. Сергія	$1,000.00
д-р. Фараонів, Богдан і Ольга в св. п. батьків Ірини і Василя Кульчицьких	1,000.00
Із спадку дир. св. п. Богдана Стефановича	835.00
Фафендик, Марія в св. п. мужа Стефана	500.00
Савчак, Мирослава в св. п. мужа д-р. Володимира на видання історії проф. д-р. Наталії Полонської	500.00
д-р. Гребеняк, Ірена в св. п. батьків Івана і Станислави Гребеняк і брата Романа Гребеняка	250.00
Савчак, Мирослава в св. п. проф. Константина Савчука	250.00
Савчук, Марта в св. п. мужа проф. Константина	250.00
Іванчишин, Василь і Ірена в св. п. сина інж. Романа	200.00
Вертипорох, Юлія в св. п. мужа Івана Богдана	120.00
Байлак, Роман і Марія в св. п. полк. УПА Юрія Лопатинського	100.00
Бакалець, Марія в св. п. мужа інж. Володимира і сина Романа	100.00
Малоні, Марія в св. п. Вільяма Малоні	100.00
о. Маркевич, Юрій в св. п. батька Дмитра	100.00
Сікора, Василь в св. п. дружини Стефанії	100.00
Поритко, Оксана в св. п. мужа Івана	100.00
проф. Шамлан Ґупта проф. Ґарсон Шер проф. Стен Сольнік проф. Андрея Любов в св. п. проф. д-р. Юрія Рибакова	60.00
Крохмалюк, Галина в св. п. Евгенії Онуферко	50.00
д-р. Боднарчук, Дмитро в св. п. проф. Константина Савчука	50.00
Волошин, Олександра в св. п. мужа Петра	25.00
Маркевич, Володимир в св. п. батька Дмитра	25.00
Обаранець, Евген і Леся в св. п. батька Дмитра Маркевича	25.00
Обаранець, Мирон в св. п. дідуся Дмитра Маркевича	25.00
Ткачук, Василь в св. п. д-р. Василя Вергуна на ПСФ	25.00
Фрей, Йосифа в св. п. мужа Миколи	25.00
Кузик, Дарія в св. п. д-р. Петра Богданського на ПСФ	20.00
мґр. Квіт, Зиновій, збірка з похорону св. п. Евгенії Онуферко	20.00

ЗВЕРНЕННЯ ДО УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ

УКРАЇНЦІ!

Підтримайте законопроєкт ч. 4459, що його внесли 60 конґресменів. Цей закон створить Комісію, оплачувану державними фондами, для дослідження причин і наслідків голокосту в Україні в 1932-33 роках.

Організація Американці в Обороні Людських Прав в Україні (АОЛПУ) започаткувала масову áкцію листами до американських законодавців у цій справі. Включіться в це діло. Ваша фінансова, або активна участь необхідна.

Посилайте Ваші пожертви та звертайтеся за інформаціями до:

AMERICANS FOR HUMAN RIGHTS IN UKRAINE
43 Midland Place ■ Newark, N.J. 07106

І найменші...

Закінчення зі ст. 1.

ня малих дітей на щойно виготовлених малих бандурах, повністю себе оправдав, чим дуже тішиться Ю. Китастий: „Бандура — це ж ідеальний інструмент, щоб дати дітворі музичні основи", — сказав він. Обидві групи, як наймолодших, так і старших, роблять великі поступи. Ю. Китастий сподівається, що Юніондейл — це тільки початок, а згодом вдасться поширити групи і охопити навчанням гри на малих бандурах велику кількість наших найменших.

Очевидно, для цього треба розвинути й вироблення малих бандур. Замовлень на ці бандури поступило дуже багато, але мале приміщення, в якому вони робляться, і умови праці несприятливі. Потрібно фонди, щоб придбати більше приміщення для майстерні і збільшити кількість працівників у ній. До речі, згадав Ю. Китастий і про те, що в Українському Інституті Америки відбулися курси випродукування бандур, учасники якого вже зробили для себе цей інструмент, тож можна віднести їх до потенціяльних майстрів.

Необхідно створити майстерню для потреб, і то дуже великих, усієї громадськости на поселеннях в Північній Америці, де можна було б згуртувати тих, що вже мають досвід у виробленні бандур, і які бажають працювати та вдосконалюватися у цій ділянці. Це тим більше необхідно, бо інстументи, що їх отримують з України, поганої якости, а до того їх майже не можна дістати. Мати свою майстерню виробу бандур — стало мрією бандуристів, яка поступово починає переходити у дійсність. І молоді ентузіясти кобзарського мистецтва гаряче надіються на фінансову підтримку української громади, адже існування такої майстерні є в інтересі всіх українців, а особливо батьків, які хотять забезпечити наперед відповідь на питання: „Де наша молодь?", бо вона, ця молодь, буде в рядах бандуристів.

Юліян Китастий (справа) і бандуристи з нововиробленими малими бандурами.

Лідія Чорна розповіла про те, що недавно вийшли нові платівки. Одну з них награли бандуристи Школи Кобзарського Мистецтва, відзначаючи 10-річчя Школи, про що інформує обкладинка платівки українською й англійською мовами: „Ансамбль Школи Кобзарського Мистецтва Ню Йорку — 10-річчя". Платівку награно у фірмі „Євшан Рекордс" в Канаді. За 7.50 дол. можна придбати цю платівку, або „касет" в українських крамницях („Сурма", „Арка" й інших), а також безпосередньо у Школі КМ: 84-82 164th St., Jamaica, N.Y. 11432.

Відгуки на цю платівку дуже прихильні, зокрема про якість звуку. Виконавці мали змогу привезти до студіо своїх фахівців-техніків, Кена Блюма і Івана Лехіцького, які самі бандуристи, тому знають всі тонкощі щодо звуку бандури і, співпрацюючи з техніками „Євшан Рекордс", спричинилися до вдосконалення звуку. Що торкається змісту, то на одному боці — традиційний репертуар молодечих кобзарських ансамблів, інструментальні танки, історичні пісні, марш „Соловейко, любий брате". Назвороті — твори сучасних українських композиторів, два твори Баха; уривок із опери „Запорожець за Дунаєм" (здається, вперше виконаний у супроводі бандур, сольо — Галина Андреадіс). Особливо прихильну оцінку отримала „Пісня про Мазепу", музику написав молодий бандурист Віктор Мішалов на слова невідомого автора, виконує її соліст, бас ансамблю Михаїл Невмержицький.

Розповіла Л. Чорна і про другу платівку, що її випустило Товариство Українських Бандуристів, членом якого вона є. Сталося це у зв'язку з тим, що Капеля Бандуристів ім. Шевченка організує щороку літні табори, під час яких навчаються грати на бандурі десятки й десятки молодих людей. Власне їх зі спільним репертуаром вирішило Товариство зібрати під диригентурою маестра Григорія Китастого і випустити платівку з назвою „Літа молодії". Товариство це існує вже два роки, відбуваючи щороку з'їзди. Минулого року Товариство зорганізувало курс інструкторів в Клівленді з участю 25 осіб. Наукова комісія Товариства, яку очолює Ігор Махлай, підготовляє тепер до друку збірники нот і підручники гри на бандурі. І. Махлай вже видав два збірники нот для початківців, а тепер друкується збірник творів для ансамблів. Комісія підготовила також підручник гри харківським способом. Зацікавлені можуть придбати збірники за 2.50 дол., а також плиту „Літа молодії" за 8 дол., пишучи на адресу Товариства: Society of Ukrainian Bandurists, 84-82, 164th St., Jamaica, N. Y. 11432.

На закінчення розмови Л. Чорна перейшла до справи, яка причинилась до деякого огірчення серед юних бандуристів. Стосується це виступу під час ІУ Конгресу СКВУ в Торонто в грудні 1983 року. Товариство Бандуристів зорганізувало тоді спільний виступ заавансованих, здебільшого молодих бандуристів з різних міст Канади і Північної Америки — разом 148 бандуристів.

Перший раз в історії українського поселенення, — сказала Ліда Чорна, — а може й в Україні, — докинув Ю. Китастий, сталася унікальна подія, що так численно і репрезентативно виступили юні бандуристи. Перед виступом вони, як одна соборна родина, дружньо з великим надхненням, так би мовити, „в поті чола" приготовлялися до цього виступу, хоч мали короткий час для цього — всього два місяці. Приготовлялися, щоб не тільки дати українській громаді естетичну насолоду, але й показати, скільки можна зробити, коли працюють у згоді. Проте, після їхнього виступу українська преса згадала про цю подію, як висловилася Л. Чорна, „хіба одним рядком" (стаття учасника цього виступу А. Горняткевича під заг. „Нагадай, бандуро, співами" появилася у „Свободі" у числі з 6-го січня ц.р. — прим. ред.). Цей самий концерт Товариство, до речі, плянує повторити у майбутньому, можливо, під час Різдвяних свят.

Попрощали редактори цих ентузіястів, які впевнено і міцно зайняли місце в житті української громади, до нової зустрічі, коли вони знову принесуть досягнення зі своєї соборної української кобзарської родини.

„Світильник..."

Закінчення зі ст. 2.

лодимира на київських горах, Слуги Божого Андрея, Ісповідника Віри Блаженнішого Патріярха Йосифа, Архиєпископа й Коадьютора Мирослава Любачівського та кількома знімками з нарад синоду владик у 1983 р., Архимандрита Чину Студитів о. Климентія Шептицького, Владик — Ізидора Борецького, Івана Прашка, Любомира Марусина, впорядника 3-го тому д-ра Павла Сениці факсіміле посвідки звільнення з заслання Патріярха та проф. К. Чеховича, фото одної з оцілілих церков на Лемківщині, кілька фот співробітників „Світильника Істини" і фота учасників дяківських курсів у Стемфорді, в Англії й Канаді.

Більшість фотографій випадкові й не пов'язані безпосередньо з тематикою книги. Варто було б упорядникам подбати про світлини, які візуально доповняли б текст і відбивали б та унаочнювали б історію, життя й діяльність Богословської Академії. Інколи світлини мають більшу та більш переконливу документальну вартість і значення, ніж писаний текст.

До видання „Світильника Істини", яким завершено на чужині 50-ліття ювілею Богословської Академії можна прикласти слова Євангелиста Івана: „Багато є й іншого, що Ісус учинив. Але думаю, що коли б написати про все те, зокрема про кожне, то й сам світ не вмістив би написаних книг".

Книга оправлена в полотно з золотом тисненим заголовком, уплетеним у дзвіницю. Автора напису й орнаменту не зазначено.

Ціна книги — 25.00 дол. плюс порто 3.00 дол. Замовляти: Rev. V. Zolkevych, 240 Scarlett Rd., apt. 404, Toronto, Ont. M6N 4X4.Canada.

В ШОСТУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
мого Улюбленого СИНА
бл. п.
Володимира Біленького
і за СИНОВУ
бл. п.
Тересу Біленьку
будуть відправлені
ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ
дня 15-го лютого 1984 року
в церкві св. Ів. Хрестителя у Виппані, Н. Дж.,
яку відправить о. ОСИП ПАНАСЮК
і в Спарті, Н. Дж., яку відправить о. ВІЛЬЯМ КРАМЕР
•
У пам'ять Покійних складаю 30.00 долярів
на УКРАЇНСЬКУ КАТОЛИЦЬКУ СЕМІНАРІЮ в Стемфорді.
ОЛЕНА КУСА

ПОДЯКА
3-го листопада 1983 року з волі Всевишнього,
по трагічному випадку відійшла у Вічність
наша Найдорожча
ДОЧКА, СЕСТРА І ТЕТА
бл. п.
ХРИСТИНКА МИСЬКІВ

В ці сумні хвилини нашого безмежного горя складаємо нашу найсердечнішу подяку о. І. Перетятковi з церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку за відправлення Служби Божої, похоронних відправ та зворушуючі і теплі слова про Покійну, диригентові хору п. М. Добушеві і всім Хористам за відспівання та відпровадження на місце Її Вічного Спочинку.

Щиро дякуємо Всім, хто приходив до нас з розрадою і співчуттям облегшуючи наш біль у нашому великому горю.

Дякуємо Родині, Друзям і Знайомим, які так численно прибули та вшанували пам'ять Незабутньої і Дорогої нам Христинки.

Дякуємо за молитви, Служби Божі, за чудові вінки і квіти, які так дуже любила Покійна, за складені пожертви в сумі $600.00 на стипендійний фонд ім. „Христинки".

Щире спасибі всім тим Паням, які помагали у влаштуванні і підготовці поминок.

Дякуємо похоронному заведенню Литвин і Литвин за зразкову і совісну обслугу.

Хай Всевишній винагородить Вас своєю ласкою.

Горем прибиті:
батьки — ДАРІЯ І МИХАЙЛО МИСЬКІВ з родиною

Школа Кобзарського Мистецтва в Ню Йорку
влаштовує
З А Б А В У
на яку запрошує сердечно всю Українську Громаду.
18-го лютого 1984 р., о год. 8:30 веч.
в залі церкви Св. Марії в Озон Парку, Н. Й.
при 87-ій вул. і 97-ій Авеню
Гратиме оркестра **„БЛИСКАВКА"**
Вступ 6 дол. від дорослих і 4 дол. від студентів.
Бандурні скечі на весело. Смачний буфет в заряді Пань бандуристів.

МОЗАМБІК ВИСЛАВ з країни білого лідера головної партизанської групи Африканський національний конгрес, яка бореться проти білої меншости у Південній Африці. Офіційний речник Мозамбіку заявив, що партизанського лідера Джо Слово вислали з країни після переговорів з Південною Африкою про безпеку. Інших коментарів зі столиці Мозамбіку Мопуту не було. Партизанський лідер Слово литовського походження, комуніст, втік з Південної Африки в 1962 році до Замбії, звідки керує партизанською боротьбою чорних проти Південної Африки. Він є другою особою у військовому командуванні Африканського національного конгресу.

СИН СОВЄТСЬКОГО ЛІДЕРА Ігор Андропов, який є заступником голови совєтської делеґації на европейській конференції безпеки, яка проходить у шведській столиці Стокгольмі, обвинуватив західні країни в „наміреному плянуванні ядерної війни". Американський делеґат Джеймс Ґудбай відповів на це так: „Обвинувачення, що представлені на цій конференції країни плянують ядерну війну, є не тільки недоречні та цілком неправдиві, вони також розпалюють пристрасті цієї конференції.

Збори сеньйорів у Маямі

Річні Загальні збори Товариства Старших Віком у Маямі відбулися у четвер, 26-го січня ц.р. в Українсько-Американському Клюбі. Збори, які відкрив голова Микола Ракуш, вшанували померлих членів і вибрали головою президії редактора „Вільного Слова" д-ра Степана Росоху, а секретарем Богдана Дейчаківського.

Із звітів голови М. Ракуша, секретаря Б. Дейчаківського і фінансового секретаря інж. Василя Бори виплинвало, що Товариство мало річного обороту біля 6,000 долярів, готівки в Кредитівці є біля 20,000, а ціна землі, яку подарувала св. п. Сташків, біля 200,000–225,000 дол.

Управа Т-ва була досить активною і брала участь у всіх імпрезах Маямі, як член Об'єднання українських організацій. За Контрольну комісію звітував А. Ямнюк, який запропонував уділити Управі абсолюторію.

У дискусії обговорювано побудову дому для старших віком. Ця справа, як підкреслив д-р Юрій Цегельський, задовго тягнеться, і треба приступити вже до її реалізації. З конкретними пропозиціями виступив мґр Богдан Остап'юк, який радить продати землю і створити Фонд допомоги потребуючим сеньйорам.

До нової Управи вибрано: голова М. Ракуш, заступник Петро Беґіш, секретар Б. Дейчаківський, скарбник Павло Гарматій, фінансовий секретар інж. В. Бора; Контрольна комісія: А. Ямюк, Петро Гуменюк і Михайло Болюх; Господарча комісія: Михайло Штига, Павліна Шестер, Анна Скула, Анна Ждан, Петро Пепер, Павліна Ямюк; Комісія Суспільної Опіки — Франсис Гуменюк, Марія Гарматій, Стела Штундер, Мих. Болюк, Розалія Стек і Анна Зуб.

В. Левчук

У ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого
МУЖА І БАТЬКА
бл. п. проф. д-ра
МИКОЛИ-ЛЮЛЯШКА ДОБЕРЧАКА
будуть відправлені
СЛУЖБИ БОЖІ
в суботу, 18-го лютого 1984 р., о год. 8-ій ранку
в церкві св. Юра в Ню Йорку, Н. Й.;
в церкві св. Володимира в Ґлен Спей, Н. Й.
і в соборі св. Софії в Римі.
Просимо про молитви.
МАРТА КЛЮФАС-ДОБЕРЧАК — дружина
ТЕТЯНА — донька
ВСЕВОЛОД — син

Дирекція Федеральної Кредитової Кооперативи САМОПОМІЧ і Управа Товариства „САМОПОМІЧ" в Пассейку, Н. Дж.

запрошуємо все своє Членство на

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

які відбудуться в неділю, 26-го лютого 1984 р., о 4-ій год. по пол.
в залі Української Централі, 240 Hope Avenue, **Пассейк, Н. Дж.**

ДИРЕКЦІЯ

Ділимося сумною і болючою вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими,
що у вівторок, 7-го лютого 1984 р., несподівано, відійшов у Вічність,
наш Незабутній МУЖ, КУЗИН І ПРИЯТЕЛЬ
св. п. дипломовий інженер
ВОЛОДИМИР ФРИЗ

народжений в Теребовлі, Україна, довголітній член Головної Управи та Відділу Т-ва Українських Інженерів Америки, абсольвент Українського Технічно-Господарського Інституту, добродій Громадських Установ, НТШ, УККА, Пласт, СУМА і головно Українських Церков.

ПАНАХИДА — в четвер, 9-го лютого 1984 р., о год. 8-ій веч. в похоронному заведенню П. Яреми, 129 Схід 7-ма вул. в Ню Йорку, Н. Й.

ПОХОРОН — в п'ятницю, 10 лютого 1984 р. з того ж похоронного заведення до української католицької церкви Св. Марії у Фляшінґ, Л. Ай., Н. Й.

В глибокому смутку:
дружина — РОЗА
Ближча і дальша Родина в Україні і на чужині
та Приятелі

Новацтво і Пластприят Пластової Станиці в Ню Йорку
запрошують на
ДИТЯЧУ КОСТЮМОВУ ЗАБАВУ
Неділя, 26-го лютого 1984 року, год. 2-га по пол.
Школа св. Юра, 215 Схід 6-та вул., Ню Йорк, Н. Й.
Квитки вступу: 1.00 дол. для дітей, 3.00 дол. для старших
Буфет у заряді ВП. ПАНЬ з гуртка ПЛАСТПРИЯТУ

Владика Миколай відвідав парафію в Аллентавні

В неділю, 18-го грудня 1983 року, українська православна парафія Пречистої Діви Марії Покрови вітала в себе Владику Миколая, Владику – помічника Митрополита Андрея Кущака, Первоієрарха Української Православної Церкви Америки і Канади. Українська Православна Церква,- Первоієрарх : її Митрополит Андрій, від самих початків її існування перебуває в канонічній єдності з Вселенським Престолом в Константинополі.

Владика Миколай прибув до Аллентавну у суботу і був гостем настоятеля парафії о. прот. Василя Чекалюка. В неділю, о год. 10-й ранку, Владика прибув в церкву, де його вітали предсідник Парафіяльного комітету Йосиф Трухан і настоятель о. прот. В. Чекалюк при співі парафіяльного хору під керівництвом Григорія Облещука.

Службу Божу служив Владика з настоятелем парафії. Вісім вівтарних хлопчиків гарно виконували свої завдання. Високопіднесене служення Владики і прекрасний спів хору створювали атмосферу сильної молитви. Велике враження справила глибока проповідь Владики про любов і відданість Православній Церкві, про великого чудотворця св. о. Миколая та його добрі діла для ближнього.

О годині 12-ій в полудень всі вірні були запрошені до Парафіяльного Центру на обід, приготований допоміжним Сестрицтвом при церкві, що його очолює Нетті Мелінчок. При вході до Центру хор під проводом п. Григорія Облещука вітав Владику піснею „Вітай, Владико"... До Владики тут приєднався о. Роберт Рібек зі сусідньої Карпато-руської парафії, яка перебуває в юрисдикції Владики Іоанна Мартина. Обидві церкви—неначе дві сестри, одна другій завжди допомагає.

По молитві Владики, перед обідом, учениця Недільної школи Таня Міллер вручила Владиці китицю троянд. При головному столі були разом із Владикою настоятель парафії о. Чекалюк з дружиною, о. Роберт Рібек, предсідник Парафіяльного Комітету Йосиф Трухан з дружиною, та заступник предсідника Михайло Хомик.

Після багатого обіду розпочалася святомиколаївська програма дітей Недільної школи: діти співали пісні в обох мовах; була гра на скрипці Тані Міллер та Йосифа Міллер на флейті. Дует-спів виконали учениці Катерина Бохнак та Тара Кек. Дітей підготовляли керівниця Недільної.. школи І. Рудакевич, Дж. Міллер, І. Вегінгер, Ш. МекКартні. В Вотрал, А. Облещук. На акордеоні виконув коляди та пісні Володимир Мельничик, керівник танцювальної групи при парафії.

Ролю св. Миколая грав Григорій Облещук; ангеликами були учні. При кінці програми сам Владика Миколай роздавав окремі дарунки нашим найменшим.

Після програми Владика, для гостей в числі понад двісті осіб, на залі показав прозірки фільму зі святої Землі та Афону. Фільм був дуже цікавий, бо Владика Миколай сам побував у тих святих місцях. Зібрані тут частовались кавою, чаєм та солодким, що приготували членки Сестрицтва з допомогою парафіян.

Зі залі Владика в супроводі настоятеля поїхав до декількох домів і одного шпиталю, щоб відвідати хворих парафіян та помолитися разом з ними. Був Владика у трьох шпиталях з відвідинами теж у понеділок.

Увечорі тієї ж неділі Владика знову був гостем отця настоятеля в товаристві інших священиків з грецької, карпаторуської, православної і католицької церков.

В понеділок, 19-го грудня, був день св. о. Миколая, тому Владика відслужив Божественну Літургію, до якої сослужили Владиці п'ять священиків з названих угорі церков. Був також Молебень до св. о. Миколая в цей день іменин Владики, якому відспівано „Многоліття".

Відвідини Владики принесли для парафії Пречистої Діви Марії в Аллентавні запевнення росту та духового скріплення нашої парафії й зміцнення святої православної віри, яку наш нарід пізнав при Великому князеві Володимирові в 988 році та сильно її відтоді береже.

о. протоієрей Василь Чекалюк

Вишивана „Маланка" із змаганням за найкращу вишивку

(І. С.)—Двадцять шосту „Маланку" цього року підготував Відділ Української Православної Ліги при українській православній церкві Пречистої Діви Марії в Тікіз Ракс, Пенсильванія. Відділ нараховує понад 100 членів. Настоятелем парафії є о. Петро Натишин.

Вже в перших днях жовтня 1983 року під проводом енергійної предсідниці Гелен Симак зорганізовано було Маланчин комітет для підготови новорічної забави. Рішено назвати вечірку „Вишиваною Маланкою". До Комітету увійшли о. Петро Натишин як духовний дорадник, Гелен Симак як голова, та ще 28 членів з різними завданнями.

Офіційна частина „Вишивано-Маланчиного" вечора почалась бенкетом в Українському Народному Домі в Тікіз-Ракс. Просторі залі цього українського Центру були надзвичайно гарно і святочно прибрані: самих живих квітів, що оздоблювали двоповерхові залі, — було понад 200 вазонів; були теж тут гарно удекоровані ялинки, різдвяні світла і прибрані святочно столи, на яких символічні світла свічок зливалися в одну чарівну різдвяну фантазію.

На головному вході до Українського Центру був намальований образ, що зосереджував увагу Старого і Нового Року. В короткому часі залю заповнили 300 учасників цього небувалого вечора. Всі вони зійшлись із різних частин Пітсбуржчини, щоб, мов одна родина, спільно відсвяткувати Новорічну зустріч. Між іншим, було багато тут і не-українців.

Нагороджені на „Маланці" за вишивки (зліва): Арліна Естербург (блюзка), Василь Бичкало (краватка), Люба Гавриляк (сукня), Іванна Старощак (вечірня сукня)—перша нагорода, і Михаїл Джуля (чоловіча сорочка).

Програмою вечора провадив колишній довголітній голова з Управи церкви Пречистої Діви Марії Дмитро Старощак, вітаючи обома мовами отців духовних, паніматок і численних гостей. Молитву перевів о. П. Натишин. Благословив страви о. декан Андрій Бек.

По могутньому відспіванні колядки „Бог Предвічний" присутні засіли до спільної вечері, що її підготував п . Бюрик. По вечері гості перейшли в долішні залі Центру, де при звуках оркестри „Промінь" із Акрон, Огайо, почалась новорічна забава, на якій було велике число молоді.

В змаганні-конкурсі за найкращу вишивку взяло участь понад 50 осіб, які у вишуканих одягах задемонстрували мистецтво української вишивки. Жюрі, що рішало долю найкращих вишивок, мало поважні труднощі, одначе у висліді за найкращу вечірню сукню першу нагороду одержала Іванна Старощак, другу нагороду одержала Люба Гавриляк, а третю нагороду за найкращу блюзку—Арліна Естербург. Найкращу чоловічу сорочку мав Михайло Джула; вишивану краватку Василь Бичкало. До жюрі входили: М. Грицишин, С. Галущак, О. Сірко, К. Шертак і К. Зебел.

Перед північчю на залю увійшов „Старий дід", а саме „83-ий Рік" в особі Міллдрид Кєримес. Він заявив, що приніс зі собою великий мішок, в який збирає усі клопоти 1983 року.

Гості з ентузіязмом вітали „Діда", скидаючи свої проблеми до мішка. „Дід" зав'язав мішок і поволі відійшов. На залі запалали світла і увійшов „Новий 1984-ий Рік"—молодий і повний надій і радости, в особі панни Зеновії Старощак. „Новий Рік" привітав новорічним побажанням гостей і всю українську спільноту у вільному світі та на рідних землях України .

Під звуки мелодій української музики всі весело забавлялись до пізньої ночі.

Кооперативна „Ялинка"

Бувало—у великі рокові свята з'їжджалася родина--і після традиційної куті на Свят-Вечір чи свяченого яйця на Великдень—члени родини у дружній родинній атмосфері згадували минуле, а молодше покоління мало змогу довідатись про життя-буття інших рідних, дуже часто вже про тих, що відійшли з цього світу. Згадували цікаві події з їхнього життя, їхні заслуги для роду і громади. Не тільки згадували минуле, але в родинному колі снували пляни на майбутнє. Такі зустрічі, овіяні родинним теплом, взаємним вирозумінням і довір'ям, з цікавими думками й плянами — лишались надовго в пам'яті; родинне тепло і дружність зустрічів-святкувань, що на них чекали з року в рік, не забувались.

Переїхавши на нові місця поселення, ми продовжуємо по-можності ці традиції, які прийняли також поодинокі організації. Приємно побувати на таких святочних зустрічах у наших організаціях і товариствах. Тому слід привітати ініціятиву Дирекції Кредитової Кооперативи „Самопоміч", яка від кількох років у різдвяний час влаштовує для своїх працівників „Ялинку". На цьогорічну „Ялинку", яка відбулась у приміщенні Каси 15 січня, крім працівників, запрошено також і приятелів Каси, які допомогли в успішному переведенні на оселі в Равнд Лейку „Веселого Дня", що втішався великою популярністю, перейшов з повним успіхом і згуртував велику кооперативну родину. Між присутніми немає незнайомих—всі вітаються, гомонять і користаються буфетом. Приятелі засіли спільно за столами, потворились немов мініятюрні кооперативні родини.

Зібраних привітав один з основоположників Каси „Самопоміч" її довголітній президент Роман Мицик, у дружньому слові, згадуючи про різдвяну традицію і вітаючи голову Централі Кооператив інж. Дмитра Григорчука, всіх членів Дирекції, працівників і гостей. З легкістю і гумором проводив цією родинно-кооперативною зустріччю організаційний референт Павло Олексюк, який веселив присутніх і давав їм нагоду щиро посміятися. Зі словом виступив Омелян Плешкевич, також член-основник, якому Каса багато завдячує у її розвитку. Привітав присутніх і д-р Петро Вигінний від кооперативної посестри—харчової Кооперативи „Самодопомога", яка завідує також оселею в Равнд Лейку.

Несподіванкою було вручення двох грамот подяки за довголітню і жертвенну працю під час „Веселого Дня" для членів Дирекції п. Павлика і п. Школьника, великого ентузіяста шахових турнірів. Під час перекуски забавляв присутніх цікавими, актуальними дотепами недавно прибулий з України п. Маринець, який разом із його дружиною відспівав кілька новітніх колядок. Приємно було всім, і мимоволі думки полинули в перші роки масового приїзду нових імігрантів до Чикаго. Це був початок 50-их років. Ми не були першими українцями: українське Чикаго було відоме з широкої громадської і політичної активности між двома світовими війнами. Нас щиро вітали—нам давали дружні поради. Запам'ятав собі одну таку пораду: „Нічого не підписуй—головно, не знаючи мови,—бо можеш платити до кінця життя". Та порада була тільки звичайним страхопудом.

Чикаго заповнилось новоприбулими—громадянами, які колись, у „старім краю", займали важливі і відповідальні становища в громадському, економічному й політичному житті Західньої України. За закономірністю першої потреби наші економісти, а головно кооператори, знайшли спільну мову і розуміння потреби діяти. Для історії треба згадати тих перших ентузіястів творення власної економічної сили, побудованої на чесності і довір'ї, щоб у рідній мові дати нашим людям так дуже потрібну поміч у початках нашого поселення.

Згадаймо покійних уже інж. І. Сем'янчука, інж. А. Артимовича, інж. Б. Білинського, Ярослава Войнаровського, В. Попадюка, які з цими кооператорами, що є серед нас—з дир. Р. Мициком, О. Плешкевичем і Петром Семковим, створили тоді гурт ентузіястів, що своєю працею і знанням допоміг досягти поважних кооперативних успіхів. Ріст кредитівки треба завдячувати в першій мірі великому довір'ю громади до тих, які взялися за таке важливе діло. Зверхні кооперативні чинники американської Централі, обсервуючи ентузіязм ініціяторів, радо приходили зі своїми фаховими порадами, дуже потрібними в тому часі.

Відповідальність за громадське добро, яке знаходило велике зрозуміння в українських кооператорів на рідних землях, перещепилось і на новому ґрунті. Майже в кожному більшому скупченні українців почали повставати кредитові кооперативи „Самопоміч". Згадується, як то скарбник кожного вечора в час урядування Кредитівки відвозив готівку до нічного банкового депозиту. Скільки радости було, як Каса осягнула свій перший мільйон, скільки вдячности від тих, що користали з позичок!

З ростом Каси змінився також і вигляд внутрішнього діловодства, механізація аж до компюторів включно; збільшилося число працівників, багато з них молодші віком від самої Каси. Громадяни, які користують з послуг Каси, відносяться до неї з повним довір'ям, бо знають, що в Касі ніхто їх не ошукає. Сьогодні Кооперативна Каса „Самопоміч" має 54 мільйони майна, що свідчить про довір'я громадян до неї, і вони радо складають свої ощадности тут.

Молоде покоління, яке працює в Касі, зазнало також багато користей—чи то через особисті студентські позики, чи пожертви на організації, членами яких вони є.

Такі думки насувались мені на цій гарній родинній різдвяній зустрічі. Радіємо, що молоде покоління, пізнавши вартості кредитової кооперації, активно включається в ряди молодих працівників. Хто має ідейний доріст —той не потребує турбуватись майбутнім. Такі громадсько-родинні зустрічі треба продовжувати.

О. К. Городиський

Щоб було одно стадо...

Четвертий Конгрес СКВУ в Торонто уможливив не один важливий громадський почин. При цій нагоді відбуло сесію—симпозіюм теж і Українське Світове Об'єднання за Патріярхальний Устрій Української Католицької Церкви (УПСО). Темою такого попереднього симпозіюму, що відбувся восени 1982 року у Філядельфії при Філії Українського Католицького Університету, була „Богословія мирянства". Теперішню ж сесію присвячено можливостям зближення та діялогу поміж українськими Церквами, головно найбільшими, Католицькою та Православною. Тут же виступали по два доповідачі від кожної із цих Церков.

Сесію відкрито відчитанням привіту від Блаженнішого Патріярха Йосифа, де він, між іншим, сказав: „Починайте з Божим Благословенням цю важливу для нас працю братнього діялогу з нашими православними братами в дусі любови, миру й правди". Голова УПСО д-р Б. Лончина підкреслив ще раз у своєму вступному слові цю думку Блаженнішого, що любов--це основна вимога для такого діялогу. Цей мотив можна було почути й у виступах інших прелеґентів та дискутантів.

Перше слово належало Митрополитові Української Католицької Церкви в Канаді Владиці Максимові Германюкові. Тема доповіді „Діялог Католицької Церкви з Православними Церквами" була предметом довголітніх студій доповідача, який уже на Другому Ватиканському Соборі реферував історичне тло розламу поміж Римською та Візантійською Церквами в 1054 році.

Митрополит Максим спинився особливо над діяльністю Екуменічної комісії, до якої входить однакове число представників Католицької та Православної Церков. Розпочала ця комісія свої праці два роки тому на острові Патмосі, славному перебуванням на ньому св. Євангелиста Йоана та створенням Книги Апокаліпси. Дальші наради відбулися по черзі в різних інших країнах. Комісія ця ствердила, що обставини сьогоднішнього світу особливо сприяють такому діялогові, та узгіднила багато розбіжностей поміж християнським Сходом та Заходом. Розбіжності ці були часто оперті не так на релігійних, як на світських, не раз політичних міркуваннях.

У дискусії після доповіді обговорювано з особливим зацікавленням питання відсутности представників Католицької Церкви на недавньому зборі Світової Ради Церков у Ванкувері. Митрополит Максим пояснив, що ліві тенденції Світової Ради неприйнятні для Католицької Церкви, а своєю неучастю вона не шкодить своєму престижеві, маючи сама більше вірних, ніж усі 300 Церков, заступлені в Світовій Раді, разом.

Щодо використання форуму Світової Ради Церков для поширення відомостей про большевицькі переслідування Українських Церков, виявилося, що СКВУ подбав про доставлення відповідних матеріялів до Ванкуверу.

Жаль, що присутні не змогли вислухати незвичайно актуальної доповіді про „Українську канадську молодь та екуменізм", бо проф. Роман Єренюк із Вінніпеґу не зміг прибути. Заступили її відчитанням доповіді св. п. Олега Штуля—Ждановича, яку він виголосив на Студійних Днях Українського Християнського Руху в Рокко ді Папа в Італії у 1963 році.

Автор, відомий політичний та громадський діяч, виходячи із точки погляду православних українців, ствердив велику тугу християн за церковною єдністю в атмосфері духової порожнечі, що її створили европейський позитивізм, атеїзм та марсизм. На думку автора, головна відповідальність за діялог поміж Українськими Церквами повинна падати на Українську Католицьку Церкву як численнішу та краще зорганізовану в діяспорі. Він зазначив, як зворотний пункт, пастирське послання Екзарха УКЦеркви у Франції Владики Володимира Маланчука, в якому він говорив про обидві Українські Церкви як про одну Христову Церкву. Аналізуючи причини неохоти православних українців до діялогу з католиками, автор знаходив їх у великій мірі в російському дусі виховання в колишніх духовних семінаріях, де всі впливи Заходу відкидалося заздалегідь, як негативні.

Підсумовуючи думки ред О. Штуля-Ждановича, модератор цієї частини сесії проф. М. Лабунька ствердив, що, коли на сьогодні такі вповні актуальні думки автора з-перед двадцяти років, ми зробили в цій ділянці дуже невеликий поступ.

До наступної доповіді на тему „Догматичні розходження між Католицькою та Православними Церквами" запрошено о. проф. Петра Біланюка із Торонто. Доповідач має у своєму доробку численні статті та більші праці на цю тему. Тому зі справжнім розумінням предмету він з'ясував, що догматичні різниці поміж віровизнаннями не такі вже основні та непроходимі. Він змалював візію звороту до первісного апостольського християнства, до оновлення у Соборній Церкві Святої Трійці. Висунув теж цікаву думку, що центр християнства повинен бути б в Єрусалимі, де звершилося діло Спасіння та де відбувся перший апостольський Собор. Це зробило б безпідставними багато сьогоднішніх розходжень.

Останню доповідь сесії о. мгр В. Іващук із Бавнд Бруку присвятив темі „Головні причини віддалі між українцями православними й католиками". Прелеґент шукав цих причин у формі опитування як православних, так і католиків. Більшість опитуваних таких причин взагалі не бачила. А якщо хтось їх і знаходив, подавав здебільшого зовнішні, а то й політичні міркування. Сутєвих справ, основ віри відповіді не торкалися.

Далі прелеґент навів ряд випадків із життя наших поселень, які мали виразний позитивний, чи навпаки неґативний вплив на взаємне порозуміння. Між позитивними зокрема відмітив він моральну й матеріяльну підтримку, яку дав Блаженніший Патріярх Йосиф у побудові пам'ятника Митрополитові Української Автокефальної Православної Церкви Василеві Липківському у Бавнд Бруці.

З черги доповідач перейшов до історичного розгляду відносин поміж українцями, православними та католиками, наводячи погляди таких наших істориків-мислителів, як Степан Томашівський, В'ячеслав Липинський, Дмитро Дорошенко, о. Теофіль Коструба. Доходячи до наших часів, він згадав, як нещасливо проґавлено нагоду спільного побуту українців у переселенчих таборах у Німеччині й Австрії, де багато українців із Центральних Земель вперше зустрінулися з Церквою взагалі та переживали підйом духу неофітів.

На закінчення своєї доповіді о. мгр В. Іващук поставив конкретний проєкт створення Українського Екуменічного Центру, який визнали б усі наші Церкви. Цей Центр мав би продовжувати діялог, вдержувати окреме екуменічне бюро, видавати власний пресовий орган та влаштувувати екуменічні імпрези, а неменше дбати про розвиток наших Церков під аспектом потреб майбутнього релігійного відродження в Україні. Цей проєкт учасники прийняли з ентузіязмом та широко обговорювали можливості його здійснення.

Від українських протестантів промовляв голова Українського Баптистського Об'єднання пастор В. Боровський. Він підтвердив можливості порозуміння поміж усіми українськими Церквами, виходячи із засади, що „християни не можуть не любити одні одних". Вказав теж на харизматичний рух, яким зацікавлені однаково католики і протестанти.

У кінцевій дискусії ред. В. Данилевич згадав ще раз Слугу Божого Митрополита Андрея Шептицького та його вклад у зближення поміж нашими Церквами, його Велеградські унійні з'їзди. Підкреслив, що з приводу сьогоднішньої сесії серце цього Праведника напевно раділо б.

Закриваючи сесію, голова УПСО д-р Б. Лончина подякував Раді Українських Громадських Організацій Канади на чолі з її головою о. деканом Р. Ганкевичем — господарям цієї імпрези. Ствердив, що день цей був винятково щасливий, сесія була справді успішною і повинна б стати першою із цілого ряду дальших. Варто б, щоб ініціятиву до такої наступної сесії подали наші православні брати.

Хоч число учасників сесії не було велике (рівночасно ж відбувалися наради пленуму СКВУ та багатьох інших організацій), та все ж таки був це поважний збір духовенства й мирян як православних, так і католиків, щиро відданих справі порозуміння і співпраці.

Л. Х. Щ.